

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

**ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİ
KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ
İNCELENMESİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA**

110295

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Prof. M. Salih ERGAN

Hazırlayan
Şehriban KOCA

KONYA, 2001

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

Şehriban KOCA tarafından hazırlanan ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİ KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ İNCELENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA başlıklı tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.
09.04.2001

Prof. M. Salih ERGAN

Tez Yöneticisi

Bu çalışma, aşağıdaki juri tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir. 11/05/2001

Başkan : Prof. M. Salih ERGAN

Üye : Doç. Yusuf AKBULUT

Üye : Yrd. Doç. Hasan BOZKURT

Bu tez Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİ KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ İNCELENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Şehriban KOCA

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

Danışman: Prof. M. Salih ERGAN

2001, Sayfa: 68

Juri : Prof. M. Salih ERGAN

Doç. Yusuf AKBULUT

Yrd. Doç. Hasan BOZKURT

Bu araştırma Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı (Keman) öğretim programlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla önce 3 farklı ildeki Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde anket uygulanmış, tüm ankete katılan öğretmenlerin görüşleri alınarak sonuçlar doğrultusunda değerlendirme yapılmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre; öğretim programlarından kaynaklanan eksiklikler olduğu, özellikle temel olarak kabul edilen hazırlık sınıfında 1 saatlik Çalgı (Keman) dersinin yetersiz olduğu, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde henüz araç-gereç ve donanımlar açısından eksiklikler olduğu, Müziksel İşitme Okuma ve Yazma derslerinin çalgı dersleri ile paralel yürütülmesi gerektiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Keman Eğitimi, Müzik Eğitimi, Öğretim Programları.

ABSTRACT

MASTER DEGREE THESIS

**A RESEARCH ON VIOLIN TEACHING METHODS
IN ANATOLIAN FINE ARTS HIGH SCHOOLS**

Şehriban KOCA

**SELÇUK UNIVERSITY
SOCIAL SCIENCES INSTITUTE
DEPARTMENT OF MUSIC TEACHING**

Supervisor: Prof. M. Salih ERGAN

2001, Page: 68

Jury : Prof. M. Salih ERGAN

Assoc. Prof. Yusuf AKBULUT

Assoc. Prof. Hasan BOZKURT

This research aimed to investigate musical instrument (violin) teaching methods in Anatolian Fine Arts High Schools. For this end, teachers were surveyed in three Anatolian Fine Arts High Schools, each being in a different city, and by taking all the surveyed teachers' points of view into consideration, the collected data were evaluated.

The result indicates that the curriculum is insufficient in content, and that the one-hour-a-week instrument (violin) class, which is considered to be the basic course, is not enough time for the preparation class and that the Anatolian Fine Arts High Schools are still lacking in materials and equipment, and finally that musical Listening-Reading-Dictation classes should be taught in parallel to instrument (violin) playing classes.

Key Words: Anatolian Fine Arts High School, Teaching Violin, Teaching Music, Teaching Programs.

ÖNSÖZ

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlamış olduğum bu çalışma, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve bu Liselerde uygulanan Çalgı (Keman) dersi öğretim programlarının incelenmesi amacıyla oluşturulmuştur.

Bu çalışmanın hazırlanmasında bana yardımcı olan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri öğretmenleri ile Sayın Danışman Hocam Prof. M. Salih ERGAN'a teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

KONYA, 2001

Şehriban KOCA

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
KISALTMALAR.....	vi
I .BÖLÜM.....	1
TÜRKİYE'DE CUMHURİYET DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE MÜZİK EĞİTİMİNE GENEL BİR BAKIŞ	1
II. BÖLÜM	2
ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİNE GENEL BİR BAKIŞ.....	2
2.1. AGSL Kuruluş ve Kuruluş Amaçları.....	2
2.2. AGLS Ders Çizelgeleri	3
2.3. Öğretim Programlarının Gerektirdiği Ders Kitapları, Kaynak Kitaplar, Araçlar– Gereçler ve Donanımlara İlişkin Başlıca Sorunlar.....	9
III. BÖLÜM.....	10
ÇALGI EĞİTİMİ.....	10
3.1. Çalgı Eğitimine Bakış	10
3.2. Çalgı Eğitiminin İlke ve Amaçları	10
3.3. Çalgı Eğitiminde Kemanın Yeri	10
3.4. Gelişmiş Ülkelerdeki Müzik ve Keman Eğitimi.....	11
3.5. Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Keman Eğitimi.....	12
3.6. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı (Keman) Eğitim Başlangıcında Karşılaşılan Sorunlar.....	13
IV. BÖLÜM.....	17
ELDE EDİLEN TÜM VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ (ANKET DEĞERLENDİRİLMESİ).....	17

V. BÖLÜM.....	21
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	21
KAYNAKÇA	23
EKLER	25

KISALTMALAR

ABD : Amerika Birleşik Devletleri

AGSL : Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri

M.E.B. : Millî Eğitim Bakanlığı

MİOY : Müziksel İşitme Okuma ve Yazma

s. : sayfa

vb. : ve benzeri

I .BÖLÜM

TÜRKİYE'DE CUMHURİYET DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE MÜZİK EĞİTİMİNE GENEL BİR BAKIŞ

Atatürk'ün vermiş olduğu direktiflerle 1924 yılında Ankara'da Musiki Muallim Mektebi (Müzik Öğretmen Okulu) kuruldu. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk müzik eğitimi kurumu olan Musiki Muallim Mektebi 1937'de Gazi Eğitim Enstitüsü'ne bağlanmıştır.

1924–1952 yılları arasında, Musiki Muallim Mektebi ve Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü öğrenci kaynağının büyük bir kısmını, Köy Enstitülerinde yeteneği farkedilerek müzik eğitimciliğine yönlendirilmiş gençler oluşturmuştu. 1953'te Köy Enstitülerinin kapatılmasıyla bu kurumların yerini alan İlköğretmen okulları aynı işlevi sürdürmüştür.

1951'de İstanbul İlköğretmen Okulu bünyesinde 1963'te de Ankara İlköğretmen Okulu bünyesinde açılmış olan “Müzik Seminerleri”nde özel sınavla seçilen üstün yetenekli öğrencilere Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümüne “hazırlık” amaçlı, üç yıl süreli, müzik ağırlıklı bir program uygulanmıştır. Bugün Eğitim Fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının küçümsenemeyecek bir bölümünü müzik semineri mezunları oluşturmaktadır.

1975'te müzik seminerlerinin kapatılması ve İlköğretmen okullarının da öğretmen liselerine dönüştürülmesinden sonra müzik bölümleri, müziksel birikime sahip nitelikli öğrenci kaynağını yitirmiş, yalnızca liselerden mezun öğrencileri almak zorunda kalmıştır.

1989–1990 öğretim yılında Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nin kurulmasıyla önemli bir eksiklik giderilmiş ve ortaöğretimde “sanat eğitimi”ne çağdaş boyut getirilmiştir. 1975'den bu yana nitelikli öğrenci kaynağını kaybetmiş olan eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümleri, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümlerinin kurulmasıyla yeniden sağlam bir alt yapıya kavuşma şansını elde etmiştir. (Çimen G.,

Ş. Çilden s. 120)

II. BÖLÜM

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİNE GENEL BİR BAKIŞ

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ilk kez 1989–1990 öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak açılmıştır. 1993'den itibaren mezun vermeye başlayan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri bugün başta İstanbul, Ankara, Bursa, Eskişehir, Niğde, Mersin, Edirne, Şanlıurfa ve birçok ilde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir. Okulun öğretim süresi, İlköğretim üzerine 1 yılı hazırlık olmak üzere 4 yıldır.

2.1. AGSL Kuruluş ve Kuruluş Amaçları

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin kuruluş amaç ve görevleri 05.07.1993 tarihli ve 2386 sayılı M.E.B Tebliğler Dergisinde Yayımlanmış olduğu gibi;

- a. Güzel Sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri olan öğrencilerin eğitimlerini sağlamak,
- b. Öğrencileri araştırmacı ve geliştirici çalışmalara yöneltmek, yetenekleri doğrultusunda seçenekli, bağımsız, doğru yorum ve uygulamalar yapabilecek kişiler olarak yetiştirmek,
- c. Öğrencilerin milli ve milletlerarası, tarihi ve yeni sanat eserlerini tanımaları ve anlamalarına yardımcı olmaktır.

“Kuruluş aşamasında bu okulların;

1. Müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumları,
2. Müzik dışında yükseköğretim veren diğer öğretim kurumlarına yönelebilecek biçimde iki tıp öğrenci yetiştirmesi düşünülmüş ise de mezunların hemen hemen tamamının üniversitelerin müzik ve resim eğitimi veren bölüm ve konservatuarları tercih etmesi ve kendileri bu okullara girmek için hazırlanmaları, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nin şu andaki işlevinin yüksek öğrenim düzeyindeki okulların müzik ve resim bölümlerinin alt yapısını oluşturmak olduğu görülmektedir (Dicle H., s. 27).¹⁰

2.2. AGLS Ders Çizelgeleri

1. AGLS'nin ilk ders çizelgesi Sınıf Geçme Sistemine göre hazırlanmış. Talim ve Terbiye Kurulu'nun 15.09.1990 tarih ve 118 sayılı kararı ile kabul edilmiş ve 1990-1991 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

Tablo 3- AGLS Müzik Bölümü'nde Uygulanan İlk Ders Çizelgesi

GENEL BİLGİ DERSLERİ	HAZIRLIK	I. SINIF	II. SINIF	III SINIF
Türkçe	4	-	-	-
Türk Dili ve Edebiyatı	-	4	3	3
Psikoloji	-	-	2	-
Felsefe Grubu (Felsefe, Sosyoloji, Mantık)	-	-	-	3
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	-	1	1	1
Tarih	-	1	1	2
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	-	1	1	1
Coğrafya	-	-	1	2
Matematik	-	4	3	3
Biyoloji ve Sağlık	-	2	-	2
Fizik	-	2	2	-
Kimya	-	2	2	-
Yabancı Dil	24	6	5	6
Beden Eğitimi	2	2	2	2
Milli Güvenlik	-	-	1	-
TOPLAM	30	25	24	25
SANAT ESERLERİ				
Temel Sanat Eğitimi	8	-	-	-
Sanat Tarihi	-	1	1	1
İstetik	-	-	2	-
Müziksel İşitme-Okuma	-	5	2	2
Piyano	-	1	1	1
Ann Çalrı	-	2	2	2
Koro	-	1	1	1
Orkestra	-	-	2	2
Türk Müziği Bilgileri	-	1	1	1
TOPLAM	8	13	14	13
GENEL TOPLAM	38	38	38	38

(NOT: 1990-1991 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan 15.09.1990 tarih ve 118 sayılı TBK kararı ile kabul edilen ders çizelgesi.)

2. 1991-1992 öğretim yılından itibaren lise ve dengi okullarda kademeli olarak Ders Geçme ve Kredi Sistemi'ne geçilmesi sebebiyle, AGLS'nin ders çizel-

geleri. Ders Geçme ve Kredi Sistemi'ne göre yeniden düzenlenmiş, 21.12.1992 tarih ve 2372 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanmıştır.

*Tablo 4- Ders Geçme ve Kredi Yönetmeliğini Uygulayan
AGSL'ne Ait Müzik Bölümlü Programı*

ORTAK DERSLER		
Dersin Adı	Haftalık Kredi Sayısı	Toplam Kredi
Türk Dili ve Edebiyatı	1	4
	2	4
	3	3
	4	3
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	2
	2	2
	3	2
Felsefe	1	2
	2	2
Tarih	1	4
	2	4
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	1	2
	2	2
Coğrafya	1	2
	2	2
Matematik	1	5
	2	5
Fen Bilimleri	1	5
	2	5
Yabancı Dil	1	8
	2	8
	3	8
	4	8
Beden Eğitimi	1	2
	2	2
Milli Güvenlik Bilgisi	1	2
Müziksel İyitme ve Okunu	1	4
	2	4
Piyano	1	2
	2	2
Koro	1	4
	2	4
Orkestra	1	3
	2	3
Geleneksel-Çağdaş Türk Müziği	1	2
	2	2

SEÇMELİ DERSLER

Dersin Adı	Haftalık Kredi Sayısı		Toplam Kredi
Müziksel İşitme ve Okuma	3 4 5	4 4 4	12
Piyano	3 4 5	4 4 4	12
Ann Çalgı	3 4 5	4 4 4	12
Koro	3 4 5	4 4 4	12
Orkestra	3 4 5	3 3 3	9
Müzik Tarihi	1 2 3 4	2 2 2 2	8
Müziksel Yaratma	1 2 3	3 3 3	9
Çalgı Bakımı ve Onarım	1 2	2 2	4
Drama	1 2	2 2	4
Sanat Tarihi	1 2	2 2	4
Desen	1 2	2 2	4
Gratik Tasarımı	1 2	2 2	4
Heykel Atölye	1 2	2 2	4
Sanat Sosyolojisi	2 2	2 2	4
Resim Atölye	1 2	2 2	4
Türk Dili	1 2	4 4	8
Edebiyat	1 2 3	6 6 6	18
Edebi Sanatlar	1	6	6
Türk Edebiyatı Tarihi	1 2	4 4	8
Edebi Metinler	1 2 3	6 6 6	18
Gözel Konuşma ve Yazma	1	3	3
Psikoloji	1 2	3 3	6

Felsefi Metinler	1	4	4
Felsefe Tarihi	1	4	4
Sosyoloji	1	3	6
	2	3	
Matematik	1	4	4
Genel Türk Tarihi	1	4	
	2	4	12
	3	4	
İslam Tarihi	1	4	4
Osmanlı Tarihi	1	4	8
	2	4	
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük (Seminer)	3	3	3
Sanat Tarihi	1	4	8
	2	4	
Bilim Tarihi	1	4	4
Türkiye Coğrafyası	1	6	6
Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası	1	4	8
	2	4	
Ülkeler Coğrafyası	1	6	6
Jeoloji	1	4	4
Matematik	3	6	
	4	6	20
	5	8	
Bilgisayar	1	4	8
	2	4	
İleri Matematik	1	6	12
	2	6	
Geometri	1	4	
	2	4	12
	3	4	
Analitik Geometri	1	2	4
	2	2	
Astronomi ve Uzay Bilimleri	1	6	6
İleri Fen (Fizik-Kimya-Biyoloji)	1	6	12
	2	6	
Biyoloji	1	4	
	2	6	16
	3	6	
Bilim ve Teknoloji	1	2	2
Fizik	1	6	
	2	6	18
	3	6	
Kimya	1	4	
	2	6	16
	3	6	
Yabancı Dil	5	8	8

İlköğüteli Yabancı Dil	1	2	
	2	2	
	3	4	18
	4	1	
	5	6	
İkinci Yabancı dil	1	4	
	2	4	
	3	6	28
	4	6	
	5	8	
İngiliz Dili ve Edebiyatı	1	6	
	2	6	18
	3	6	
Fransız Dili ve Edebiyatı	1	6	
	2	6	18
	3	6	
Alman Dili ve Edebiyatı	1	6	
	2	6	18
	3	6	
Bedensel Eğitimi	3	4	8
	4	1	
Spor	1	4	
	2	4	
	3	4	16
	4	4	
Turizm	1	4	
	2	4	8
Daktilografisi	1	4	4
	2	4	1
Ekonomi	1	4	
İşletme	1	4	8
Sağlık Bilgisi	1	4	4
	2	4	4
Çevre ve İnsan	1	4	4
Halk Bilim	1	4	
Hukuk Bilgisi	1	4	4
Trafik Bilgisi	1	2	
	2	2	4
Kültür ve Turizm	1	2	
	2	2	4
Araştırma Teknikleri	1	2	
	2	2	1
İstatistik	1	1	4
İnsan İlişkileri	1	2	2

Hızlı Okuma Teknikleri	1	2	2
Türk Lehçeleri	1	3	
	2	3	,6

(Bu derste; Azerbaycan, Gököğüz (Gagavuz) Kazak, Kırgız, Özbek, Tatar ve Türkmenistan Türkçelerinden herhangi biri okutulur.)

AÇIKLAMALAR

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin programları, çizelgede de görüldüğü gibi ortak ve seçmeli derslerden oluşmaktadır.

Ortak derslerin her birinin alınması zorunludur. Bu derslerden birinin ilk alınışında başarısız olunması halinde aynı dersin ikinci defa alınması da şarttır.

Ortak derslerden birini iki defa aldığı halde başaramayan öğrencinin, aynı dersin üst programlarını da aynı şartlarda alması gerekmektedir.

1. Öğrenciler ilk dönemle ortak derslerden Türk Dili ve Edebiyatı 1, Tarih 1, Matematik 1, Fen Bilimleri 1, Yabancı Dil 1 derslerini almak zorundadırlar. Bunun amacı, öğrencinin kendisini temel alanlarda denemesi ve tımmasıdır. Ancak, öğretmen ihtiyacının karşılanamaması gibi zorunlu durumlarda diğer derslerde olduğu gibi bu dersler, daha sonraki dönemlerde alınabilirler.

2. Programda belirtilen ortak ders veya derslerin herhangi birinden başarısız olan öğrenci, bu ders veya dersleri bir sonraki dönemde alabileceği gibi, daha sonraki dönemlerde de alabilecektir. Tekrar sonucunda da herhangi bir ortak dersten başarısız olan öğrenciye, bu kredisini seçmeli derslerle tamamlama imkanı verilecektir. Hiçbir ortak veya seçmeli derse iki dönemden fazla devam edilemez.

Ortak derslerin herhangi birinden başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu dersle birlikte, bu derse ait bir üst programı da alabilecektir. Başarısız olduğu dersin öğretime açılmaması durumunda sadece bu derse ait bir üst programda alınabilir.

(Örnek: Matematik 1'den başarısız olan öğrenci, Matematik 1 ile birlikte Matematik 2'yi veya bunlardan sadece birisini alabilecektir.

Herhangi bir ortak dersin üst programını almak için bu dersin alt programında başarılı olma şartı bulunmamaktadır.

3. Ortak derslerden Felsefe 1-2 ile T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük 1-2 programları dördüncü dönemden itibaren alınır.

1. Seçmeli derslerden:

- Heri Matematik 1-2 programlarının alınabilmesi için ortak ve seçmeli Matematik derslerinden.

- Heri Fen 1-2 programlarının alınabilmesi için, ortak ve seçmeli Fen Bilimleri derslerinden.

en az 15 kredi alınmış olması gerekir.

5. Seçmeli derslerin seçimi isteğe bağlı olmakla birlikte o derse ait programların sıra takip etmesi ve önceden alınması gereken derslerin gözönünde bulundurulması uygun olacaktır.

6. Öğrencinin Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'ni bitirebilmesi için en az 198 kredi alınması gerekir.

7. Toplam 198 kredi altı döneme göre, her dönem için ortalama 33 kredidir. Her dönemde en çok 40 kredi/saat ders alabilecektir.

8. En az 198 krediyi tamamlayan öğrenci, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi diploması almaya hak kazanır. Bitirdiği bölüm öğrencinin diplomasına yazılır.

2.3. Öğretim Programlarının Gerektirdiği Ders Kitapları, Kaynak Kitaplar, Araçlar–Gereçler ve Donanımlara İlişkin Başlıca Sorunlar

AGSL Müzik Bölümlerinin henüz müzik alanı ders kitapları yoktur, öyleyse bir müzik alanı ders kitapları sorunu vardır. Bu tür ders kitaplarının hazırlanması ve geliştirilmesi, ilgili ders programlarının hazırlanması ve geliştirilmesiyle çok sıkı ilişkilidir.

AGSL Müzik Bölümlerinde müzik alanı ders kitaplarının yanı sıra, yardımcı kaynak kitaplara da gerek vardır. Bu konuda özellikle ilgili müzik yükseköğretim kurumlarında görevli uzman öğretim ve araştırma elemanlarına çok büyük ve önemli görevler düştüğü unutulmamalıdır.

AGSL Müzik Bölümleri yapı, amaç, görev ve işlevleri gereği, çeşitli büyüklüklerde, yeterli sayıda, uygun nitelikli araç–gereç ile teknik ve akustik donanıma sahip olmalıdır. Gerekli büyüklükte, yeterli sayıda, uygun nitelikte teknik donanımlı ve uygun akustik özellikli bireysel derslikler ve çalışma odaları, müzik dinleni – dinleti salonu v.b. mekanlar ile başta gerekli çalgılar olmak üzere müzik yapma, dinleme, kaydetme, üretme araç ve gereçleri bakımından varlığı gözlenen yokluk, eksiklik, aksaklık ve yetersizlikler hızla giderilmelidir.

Çalgı dersleri için, bilinen geleneksel “çalgı metodları” anlayışından farklı “Çağdaş Öğretim Programı anlayışıyla tutarlı yeni ders kitapları modelleri” geliştirmek gerekmektedir. Bu kitaplarda yer alacak “alıştırma–çalıştırma–yapıt” üçlü eksenine oturtulacak “öğretim müziği” dağarcığının “türsel içerik” ve “türsel kapsam” bütünlüğünü esas alan bir yaklaşımla oluşturulması büyük önem taşımaktadır. (Uçan A., Mavi Nota, sayı 20–25)

III. BÖLÜM

ÇALGI EĞİTİMİ

3.1. Çalgı Eğitimine Bakış

Çalgı eğitimi çalgı yoluyla bireylerin ve onların oluşturdukları toplulukların devinimsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişiklikler oluşturma ya da bu nitelikteki yeni davranışlar kazandırma sürecidir.

Çalgı öğretimi ise davranış haline getirilecek bilgi ve becerilerin bir kişiden (öğretmenden) diğerine (ya da diğerlerine) iletilmesi ve edinilmiş olan bilgi, beceriler ile kazandırılacak yeni bilgi ve becerilerin bağlantısını kurabilme sanatıdır.

Çalgı öğretimi, çalgı çalmayı öğrenmenin gerçekleşmesi ve çalgıyı seslendirmek için bireyin davranışlarında teknik ve estetik nitelikli yeni davranışlar geliştirmek amacıyla uygulanan süreçlerin tümüdür. Bu, bir iletişim sürecidir. Çalgı öğretim sürecinde bilgi, beceri kazanılır ve davranış geliştirilir, estetik anlayış edinilir ve kişilik oluşumu sağlanır. (Akkuş R., s. 164)

3.2. Çalgı Eğitiminin İlke ve Amaçları

“Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci; yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek, müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır. Ayrıca çalgı eğitimi yoluyla öğrenciler müziksel işitmelerini, birlikte müzik yapma yeteneklerini geliştirecekler, düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları edineceklerdir. Ulusal ve evrensel müzik sanatını çalgı eğitimi yoluyla tanıma fırsatı bulacaklar, izledikleri konserler ile eleştirme gücü kazanacaklardır.” (Tebliğler Dergisi Sayı: 2455, s. 282).

3.3. Çalgı Eğitiminde Kemanın Yeri

“Keman eğitimi çalgı eğitiminin bir alt koludur. Oda müziği ve senfonik müziğin temelini teşkil eden yaylı çalgılar ailesinin bir ferdi, birlikte seslendirme ve orkestra derslerinin vazgeçilmez çalgılarından. Keman eğitiminin genel amaçları, çalgı eğitiminin amaçları ile aynıdır. Her çalgıda olduğu gibi keman öğretimine de erken

yaşlarda başlanmalıdır. Kazanılması gereken beceri ve teknikleri, henüz kas ve vücut gelişimini tamamlamamış olan çocuklar, yetişkinlere oranla çok daha kolay kavrayabilmektedirler.” (Tanrıverdi A., s. 7).

3.4. Gelişmiş Ülkelerdeki Müzik ve Keman Eğitimi

Müzik eğitiminin önemi oldukça gerilere dayanmaktadır. Eski Yunan uygarlıklarında okullarda müziğin dil ve aritmetik bilgisinden önce gelmesi, Arkadya’da “aulos (obuanın atası) ve lir” çalmanın otuz yaşına değin zorunlu olması bu düşünceyi kanıtlamaktadır.

Macaristan Eğitim Bakanlığı ise ilk ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını, “sanat eğitiminin yaygınlaştırılması ve her bireyin iyi bir sanat eğitimi alması” esasına dayalı Kodaly müzik eğitimi sisteminden yararlanarak oluşturmuş ve müzik, matematik anadil ders saatlerini eşit olarak dağıtmıştır.

Deneyler, çocuğun zihinsel gelişiminin en hızlı aşamasının 0–7 yaş arası olduğunu ortaya koymuştur. Japon eğitimci Suzuki, geliştirdiği ve dünyaya keman eğitim sistemi ve felsefesini; çocukların öğrenme kolaylığından yola çıkarak, çocuk beyninin verilen her bilgiyi sünger gibi emmesi prensibine dayanmıştır. Bu sistemde okul öncesi çağında, en erken üç yaşında her çocuğa keman çalma öğretilmektedir. Suzuki’nin kuramı günümüzde; ABD, İngiltere, Danimarka, Belçika, Fransa, İsrail, İsviçre, Kore, Tayvan, Hollanda ve Almanya’da başarıyla uygulanmaktadır.

Avusturya’dan bir örnek verilecek olursa; kendisi de müzik eğitimcisi olan Wolfgang Stern 10–14 yaş arasındaki yetenekli öğrencilere müzik ağırlıklı eğitim veren ortaokulların açılmasını sağlamış ve 1976 yılında Graz’da deneme eğitimine başlayan ilk müzik ağırlıklı ortaokul (Ferdinandeum)’dan sonra bu müzik okulları, hızla ülkenin birçok bölgesine yayılmıştır.

Bu okullarda okuyan öğrenciler, normal okullarda okuyanlara oranla ağır bir yükün altına girmektedir. Orta 1. sınıfta 36, 2. sınıfta 37, 3. sınıfta 38, 4. sınıfta 39 saat ders gören çocuklar, ayrıca birden fazla çalgıyı çalmayı öğrenmekte (basit vurma çalgılar, boy boy blok flütler, keman, klarnet, gitar, piyano gibi çalgılar) ve koro eğitimi olarak oldukça basit fakat çoksesli eserler seslendirmektedirler.

Öğrencilerin başarı durumlarına gelince, müzik ağırlıklı ortaokullarda okuyan öğrencilerin dersleri çok yüklü olmakla birlikte genel başarıları normal okullardaki öğrencilere oranla daha yüksek olmaktadır. Prof. Revers (Kösel Verlag) bu okullarda yaptığı bir araştırmasına dayanarak “müzik ve zekanın birbiriyle başa baş ilerlediğini” belirtmiştir.

Eğitim sistemine getirilen bu yenilik, aileleri de ister istemez etkilemektedir. Çocuğun belirli bir disipline kendi isteği ile girdiğini her gün birkaç saat çalgısını, şarkısını çalıştığını, konserleri kaçırmadığını gözleyen anne-baba, çocuğu ile aynı beğenileri paylaşmak için bir çaba göstermek zorunda kalmaktadır. Müzik ağırlıklı orta okullara devam eden öğrencilerin okula karşı tutumlarının olumlu olduğu, okula seve rek gittikleri, birlikte şarkı söyleme ve müzik yapma alışkanlığı sonucu birlik ve toplum kavramlarının geliştiği, daha bağımsız ve kendine güvenen kişilikli bireyler olma yolunda adım attıkları, birbirleriyle dayanışma ve yardımlaşmaya özen gösterdikleri gözlenmiştir.

Avusturya'daki bu okullar, profesyonel müzisyen yetiştiren okullara eleman sağlamak amacı gütmemektedir. Ancak bu okullarda çok sivrilen, çok yetenekli, müziği meslek olarak seçmek isteyen çocukları müzik liselerine ve konservatuara gitmektedirler.

Yukarıda verilen örneklerde de görüldüğü gibi çalgı eğitimine, dolayısıyla müzik eğitimine, küçük yaşlarda başlanarak, eğitimdeki genel başarı ve kaliteyi yükseltmek açısından oldukça büyük önem taşımaktadır. (Tanrıverdi A., Mavi Nota, s. 7-9)

3.5. Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Keman Eğitimi

Müzik eğitiminin önemli boyutunu oluşturan keman eğitimi etkinlikleri, bireyi bilişsel, duyuşsal, ve devinişsel yönleriyle bir bütün olarak ele almakta bu etkinlikler kemanın öğrenilebilmesi için bireyin müziksel davranışlarına belli bir düzen ve disiplin kazandırmayı amaçlamaktadır. Doğru duruş, tutuş, temiz ses üretebilme, çalgının yapı ve özelliklerini bilme, belli düzeydeki etüd ve eserleri seslendirebilme vb. bir takım hedefler keman eğitiminin amaçladığı temel bilgi ve becerilerdir.

Bu görüşler doğrultusunda keman eğitimi; “keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturdukları toplulukların devinişsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklikler oluşturma ya da onlara bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma süreci” olarak tanımlanabilir.

Keman gerek teknik kapasite, gerek literatür ve gerekse müziksel ifade de (yorum) oldukça geniş imkanlara sahip, mesleki müzik eğitiminde etkin biçimde kullanılabilen bir çalgıdır. Aynı zamanda orkestra eğitiminin temel öğelerinden birini oluşturmaktadır.

AGSL’ne giriş yetenek sınavında başarılı olan öğrencilerin, fiziksel özellikler bakımından keman çalmaya yatkın ve istekli olanları kontenjan dahilinde seçilerek keman öğrencisi olarak belirlenirler. 14–15 yaş gibi keman öğrenmeye başlamak için oldukça uygun sayılabilecek bir dönemde eğitime başlayan öğrenciler, hazırlık sınıfı dahil olmak üzere toplam 4 yıl süreyle haftada 2 saat keman eğitimi almakta, kazandıkları bilgi, beceri ve davranışları öğrenimlerinin 3. ve 4. yıllarındaki orkestra dersi ile geliştirerek pekiştirmektedirler (Demirbatır E., s. 159).

3.6. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı (Keman) Eğitim Başlangıcında Karşılaşılan Sorunlar

Öğrencilerin çalgı (keman) derslerinde karşılaştıkları sorunları şu başlıklar altında toplayabiliriz:

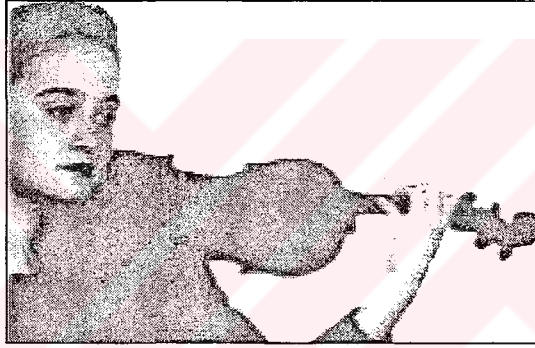
1. Nota Bilgisi: Öğrencilerin keman eğitimi başlangıcında özellikle nota bilgilerinin eksik olduğu ve nota okumakta sıkıntı çektikleri görülmüştür. Bu problemin giderilmesi açısından Müziksel İşitme ve Yazma dersine ağırlık verilmesi ve bu dersin çalgı (keman) dersi ile paralel yürütülmesi gerekmektedir.

2. Duruş: Keman ayakta durularak ve oturarak çalınabilecek yaylı çalgıdır. Bu durumda nasıl durulacağı ya da nasıl oturulacağı konusunda kesin kurallar olmamakla birlikte, oturma durumunda sağ ayak sağ elin hareketlerini engellemeyecek şekilde durmalı, bel dik olarak arkaya yaslanmalıdır.

Ayakta çalışılarda vücut ağırlığı iki ayak üzerinde dengelenmeli, ayaklar biraz açık olmalıdır. Nota sehpası karşısında salyangozun nota sayfalarına dik olacak şekil-

de gelmesini sağlayacak kadar sağa doğru çapraz durmakla sol-sağ el denetimlerini gözücuyla yapmak kolay olacaktır (Büyükaksoy F., s. 5). Bazı öğrencilerin tersini yaptıkları gözlenmiştir.

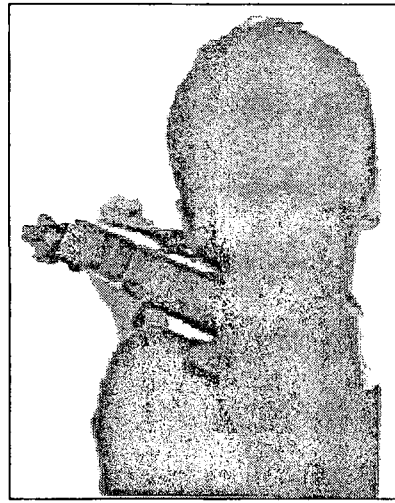
3. Keman Tutuşu: Kemanın yapım şekli ve kullanımına olan uygunluğa göre, sol omuz önüne hafifçe dayanacak şekilde sol el yardımıyla konur. Telleri tutan kiriş düğmesi boyna temas edecek şekilde getirilmeli, baş hafifçe sol omuz tarafına çevrilip yatırılarak, çenenin de çeneliğe yerleşmesi sağlanmalıdır. Kemanın sapı ne çok önde, ne çok yanda olmalıdır. Kemanın vücuttaki rahatlığı sağlandıktan sonra sol kolun yardımı kontrollü olarak azaltılmalı ve daha sonra da tuşenin bitim yerinde sol el yerini almalıdır (Şekil 1, 2, 3) (Büyükaksoy F., s. 4).

Şekil 1. Keman omuz önündedir; sap kalkık ya da düşük değildir, yere koşut tutulmalıdır.

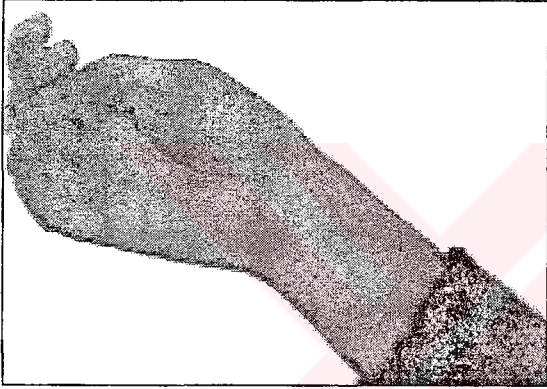
Şekil 2. Keman çok önde veya çok yanda değildir.

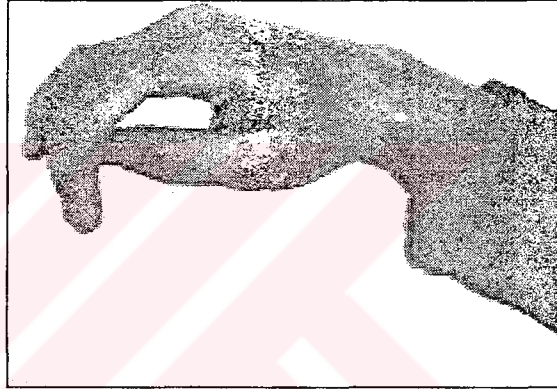
Şekil 3. Boyunda herhangi bir gerginlik olmamalı, omuz kaldırılmamalı, baş hafifçe kemana yatırılmalıdır.

Öğrencilerin davranışlarında en çok gözlenen hatalı davranışlar başın sağa ve öne doğru eğilmesi, sol kolun vücuda yaslanması, keman tutarken sol el avuç içinin sapa yaslanması, bileğin yukarı doğru kırılmasıdır.

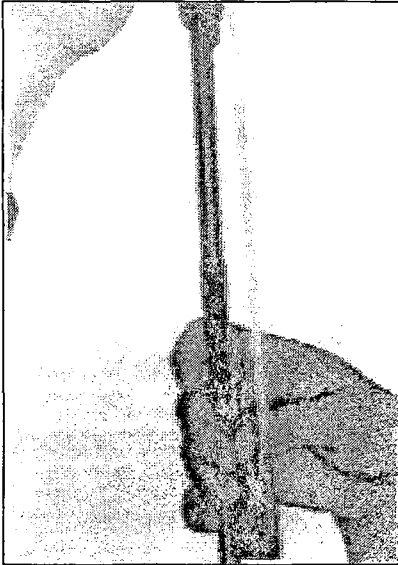
4. Yay Tutuşu: Sağ el parmakları, doğal durumundaki duruşunu bozmadan yay üzerindeki yerlerine konmalıdır. Baş parmak baş parmaklığa, işaret parmağı orta bölümünden yay çubuğuna dayanmalı, orta parmaklar uç bölümünden yay ökçesine konulmalı ve serçe parmağı yay vidasına etli uç kısmından yuvarlak olarak tutulmalıdır (Şekil 4, 5, 6, 7, 8) (Akkuş R., s. 167).

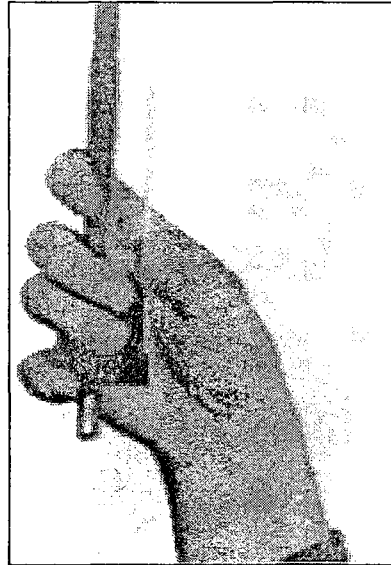
Şekil 4. 1 doğal durumda, parmaklar içe az dönük, hafifçe kıvrıktır.

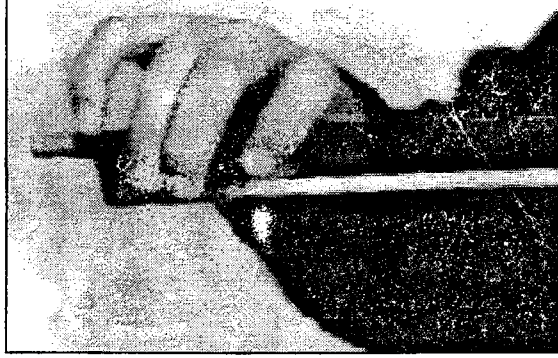
Şekil 5. Başparmak orta parmağın karşısındadır.

Şekil 6. Başparmağın dik olarak, çubukla topuğun bitim yerine yerleştirilmesine diğer elle yardımcı olunur.

Şekil 7. 2. ve 3. parmaklar yanyana olarak topuğun üzerindedir.

Şekil 8. 1. parmak 2. ve 3. parmaktan biraz açıkta ve yay çubuğunu sarar.

Öğrencilerde bu tutuşa uymayan baş parmağı düz bir şekilde uç bölümüne yaya dayamak, serçe parmağı uzatarak düz tutmak gibi hatalı davranışlar gözlenmiştir.

5. Yayın Tel Üzerindeki Duruşu: Yay, tel üzerinde tuşeye yakın bir yerde durmalıdır. Yay çubuğu, tuşeye doğru eğilmelidir. Öğrenciler üzerinde yapılan gözlemlerde bileği aşağı düşürme, yay çubuğunu eşige yakın yerde tutma ve eşige doğru çevirme, sağ kol dirseğini tellere göre ayarlamadan sabit bir noktada bulundurma, dirseği yukarı kaldırarak ön kolu aşağı indirme vb. hatalara rastlanmıştır.

6. Yay Hareketi Sırasındaki Davranışlar: Yay tuşeye yakın bir yerden eşige paralel olacak şekilde hareket ettirilmelidir (Akkuş R., s. 168). Yay hareketi sırasında bazı öğrencilerin arka kollarını geriye doğru hareket ettirdikleri, yayı tuşe üzerinde kaydardıkları, sağ kolu sıktıkları, yayın ucunda iken bileği ve dirseği aşağı doğru düşürdükleri gözlenmiştir.

7. Intonasyon (Ses Temizliği/Doğruluğu): Ses temizliği ve doğruluğu parmakların dikkatli kullanılmasını ve kulakla kontrolünü icap ettirir. Dokunmanın ve hissetmenin de payı büyüktür. El doğru yerini hissedecek, bununla beraber parmaklar da doğru yeri dokunduğunda hissedecektir. Bütün bunlar kulağın rehberliğinde olacaktır.

Parmaklar bu konuda birbirinin yardımcısı olmalıdır; yani perde görevini görmelidir. Gereksiz parmak kaldırmalar bu yardımlaşmayı azaltır. Bunun için olabildiğince parmakları tel üstünde, yerinde tutabilmek intonasyon hatalarını en aza indirir (Büyükaksoy F., s. 9). Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersinin burada da rolü büyüktür.

IV. BÖLÜM

ELDE EDİLEN TÜM VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ (ANKET DEĞERLENDİRİLMESİ)

Bu anketle farklı illerde 3 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde toplam 5 öğretmenin görüşleri alınmıştır. Alınan sonuçlar sorulara göre aşağıda sayısal olarak ve cevaplar açısından değerlendirilmiştir.

SORULAR:

2. 4 öğretmen (6–10 yıl)
1 öğretmen (11–15 yıl)
3. 4 öğretmen “Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi”
1 öğretmen “Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi”
4. 4 öğretmen “Kadro”
1 öğretmen “Görevlendirme”
5. Okullarda yeterli öğretmen olduğu görülmüştür.
6. “Bireysel çalgı çalışma odaları” henüz oluşturulmamış okullara rastlanmıştır.
7. Çalgı Eğitimi (Keman) dersi hazırlık sınıfında 1 saat, Lise 1, 2 ve 3. sınıflarda ise 2 saat verildiği görülmüştür.
8. 2 öğretmen : “Yeterli”
1 öğretmen : “Tabii ki yeterli değil”
1 öğretmen : “Ders saati dışında da ders yapıyorum”
1 öğretmen : “Özellikle hazırlık sınıfı için 1 saatin yeterli olmadığını düşünüyorum”
9. 3 öğretmen : “Hayır”
2 öğretmen : “Evet”
10. 1 öğretmen : “2 öğrenci ile 2 saatte genellikle verimli bir ders oluyor”
1 öğretmen : “4 öğrenci ile 2 saatte genellikle yetiştiriliyor”

11. 2 öğretmen : “Geliyor. Öğrencinin seviyesine göre değişiyor.”
 1 öğretmen : “Gelebiliyor. Öğrencinin bulunduğu seviyeye göre öğretime devam edilmektedir.”
 1 öğretmen : “Her yıl bir ya da iki kişi en çok 1 yıl ders almış olarak geliyor.”
 1 öğretmen : “Az sayıda gelebiliyor durumuna göre bazen baştan, bazen de biraz alt düzeyden başlatılıyor.”
12. 1 öğretmen : “Bütün sınıflarda I. konum çalıştırılmalıdır”
 4 öğretmen : “Hazırlık, Lise 1”
13. 3 öğretmen : “Detache”
 2 öğretmen : “Staccato”
14. 1 öğretmen : “Detache, Legato, 1. yılda; Staccato, Martele 2. yılda.”
 1 öğretmen : “Hepsi hazırlık sınıfında gösterilebilir. Çocuğun düzeyine göre değişir.”
 1 öğretmen : “Bu durum öğrenciye göre değişiklik göstermektedir. Fakat genel sıra; Detache, Legato, Martele, Staccato”
 1 öğretmen : “Staccato – Detache; Hazırlık, Legato–Martale I. Sınıf; Tüm Teknikler II–III”
 1 öğretmen : “Hazırlık sınıfında; Staccato, Detache, Legato, Lise I Martele, Lise II’den itibaren tüm yay teknikleri”
15. 1 öğretmen : “Sağ–sol el koordinesi, nota okuma, işitme”
 1 öğretmen : “Öğrencinin hazır bulunuşluluk düzeyi, yeteneği, psikolojik durumu uygunsa fazla güçlkle karşılaşmıyoruz.”
 1 öğretmen : “Sağ elin kavranması sırasında sağ elin tellere göre konumunu kavrama. Arka kolu gerektiği gibi ayarlayamama.”
 1 öğretmen : “Kaliteli çalgı edinme sorunu, entonasyon sorunu, sağ–sol el tekniği (sol elde tutuş, sağ elde yay düzgünlüğü)”
 1 öğretmen : “İyi bir enstrüman bulma sorunu, M.İ.O.Y. dersi ile keman programının uyuşmaması, ders saati yetersizliği, İngilizce dersinin yoğunluğu”

16. 1 öğretmen : “Keman dersinde kısmen değinilmekte ama daha ağırlıklı olarak Müzik Tarihi dersinde dönemler işlenmektedir. Haftada 2 saat.”
- 1 öğretmen : “Müzik Tarihi dersinde okutuluyor. Teknik özelliklerde keman dersinde öğretiliyor.”
- 1 öğretmen : “Kısmen keman dersinde kısmen de Müzik Tarihi derslerinde.”
- 2 öğretmen : “Bireysel ders içinde veriliyor. Dünya Müzik Tarihi dersi adı altında 2 saat verilebilir.”
17. 1 öğretmen : “I-II, III, IV, V”
- 4 öğretmen : “I, III, II, IV, V”
18. 1 öğretmen : “Sol el baş parmağının çok sıkılması, aşırı gerginlik, sağ elde yay basıncının düşmesi.”
- 1 öğretmen : “1. konumdan ikinci konuma geçişte iki konumun birbirine yakın olması nedeniyle güçlük çekilmektedir.”
- 1 öğretmen : “2. konumda entonasyon problemleri 3'e göre daha fazla olabilmektedir.”
- 1 öğretmen : “I ve II. konum arası geçişlerde problemler, konumlararası geçişlerde inici aralıklarda sorunlar yaşanıyor.”
- 1 öğretmen : “I ve II. pozisyon geçişlerinde entonasyon sorunu, konum değiştirirken elin bütün olarak pozisyona geçmesi konusunda zorlukla karşılaşmaktadır.”
19. 1 öğretmen : “I. konum temeldir. Sağ ve sol elde temel davranışlar oturmadan temiz entonasyon sağlanmadan asla diğer pozisyonlara geçilmemelidir.”
- 1 öğretmen : “I. konumda yeterince seviye sağlandıktan sonra diğer konuma geçilmelidir. Bu çok da fazla geciktirilmemelidir.”
- 1 öğretmen : “I. konumun gerektirdiği temel davranışlar oluşmadan diğer konumlara geçilmemesi gerekir.”
- 1 öğretmen : “I. konumda gerekli seviyeye ulaşılmadan başka konumlara geçilmenin doğru olmadığını düşünüyorum.”
- 1 öğretmen : “I. konumda doğru entonasyon sağlanmadığı takdirde, diğer konumlara geçiş ertelenmelidir.”

Netice olarak;

1. İlk açılan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde öğretmen sıkıntısının yaşanmadığını, özellikle öğretmen seçiminde kadrolu ve branş öğretmenlerine yer verilmesinin uygun olacağını düşünüyor, yeni açılan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde bu sıkıntının yaşandığını görüyoruz.

2. Hazırlık sınıfında 1 saatlik çalgı (keman) dersinin yetersiz olduğu, özellikle temel olarak kabul edilen hazırlık sınıfında bu dersin haftada 2 saate çıkarılması,

3. Ders saatinin yetersiz olması sebebiyle bireysel olması gereken çalgı (keman) derslerinde bir ders saatine birkaç öğrencinin alınmak zorunda kalındığının,

4. Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin gerekli donanımlarının ve henüz bireysel çalgı çalışma odalarının oluşturulmadığının,

5. Öğretim programlarından kaynaklanan eksiklikler olduğunun; örneğin, her ne kadar öğretim programında I. konumdan sonra II. konuma geçiş öngörülse de entonasyon ve konumlararası geçişe adaptasyon açısından I. konumdan sonra III. konuma geçişin daha uygun olacağı,

6. Keman eğitiminin başlangıcında uygulanacak tekniklerin öğretim sıralamasında farklılıkların olduğu, bazı öğretmenlerin “Staccato” tekniğini tercih etmelerine rağmen başlangıç için “Detache” ve “Legato” tekniğinin verilmesinin yay hakimiyeti açısından uygun olacağı,

7. Müziksel İşletme ve Yazma programının ise yeniden gözden geçirilerek çalgı dersleri ile paralel yürütülmesi gerektiği kanısındayız.

V. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

1951’de İstanbul İlköğretmen Okulu bünyesinde, 1963’te de Ankara İlköğretmen okulu bünyesinde açılmış olan “Müzik Seminerleri” ile üstün yetenekli öğrenciler Gazi Eğitim Enstitüsüne seçilerek müzik eğitimleri sağlanmıştır. Bu yolla üniversitelere nitelikli öğrenciler alınarak eğitimdeki kalite artırılmıştır. Bugün eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının büyükçe bir bölümünü müzik semineri mezunlarının oluşturması ise bunun bir göstergesidir. 1975’te müzik seminerlerinin kapatılması ve ilköğretmen okullarının da öğretmen liselerine dönüştürülmesinden sonra müzik bölümleri nitelikli ve belli bir müzik birikimine sahip öğrencileri yitirerek, sadece liselerden mezun öğrencileri almak zorunda kalmıştır.

1989–1990 öğretim yılında Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin kurulmasıyla önemli bir eksik giderilmiş ve ortaöğretimde “Sanat Eğitimi”ne çağdaş bir boyut getirilmiştir. 1975’ten bu yana nitelikli öğrenci kaynağını kaybetmiş olan eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümleri, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümlerinin kurulmasıyla yeniden sağlam bir altyapıya kavuşma şansını elde etmiştir (Çimen Gül, Ş. Çilden, s. 120).

Bu çalışmada Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Programları – Anabilim Dalları için bir altyapı konumundaki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve bu liselerde uygulanan Çalgı (Keman) dersi öğretim programları ele alınmış, bu amaçla önce 3 farklı ildeki Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde anket uygulanmış, tüm ankete katılan öğretmenlerin görüşleri alınarak sonuçlar doğrultusunda değerlendirme yapılmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre; hazırlık sınıfında 1 saatlik çalgı (keman) dersinin yetersiz olduğu, özellikle temel olarak kabul edilen hazırlık sınıfında bu dersin haftada 2 saate çıkarılmasının uygun olacağı, ders saatinin yetersiz olması sebebiyle bireysel olması gereken Çalgı (Keman) derslerinde bir ders saatine birkaç öğrencinin alınmak zorunda kalındığının, öğretim programından kaynaklanan eksiklikler olduğu-

nun; örneğin her ne kadar öğretim programında I. konumdan sonra II. konuma geçiş öngörülse de entonasyon ve konumlararası geçişe adaptasyon açısından I. konumdan sonra III. konuma geçişin daha uygun olacağı, keman eğitimin başlangıcında uygulanacak tekniklerin öğretim sıralamasında farklılıkların olduğu, bazı öğretmenlerin “Staccato” tekniğini tercih etmelerine rağmen başlangıç için “Detache” ve “Legato” tekniğinin verilmesinin yay hakimiyeti açısından uygun olacağı, Müziksel İşitme ve Yazma Programının ise yeniden gözden geçirilerek çalgı dersleri ile paralel yürütülmesi gerektiği kanısındayız. İlk açılan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde öğretmen sıkıntısının yaşanmadığını, özellikle öğretmen seçiminde kadrolu ve branş öğretmenlerine yer verilmesinin uygun olacağını düşünüyor, yeni açılan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde bu sıkıntının yaşandığını görüyoruz.

Netice olarak; öğretim programlarının gereken konuları ve konuların da bütün amaç ve davranışları içerdiği, tam olarak uygulandığı takdirde öğrencilerde gerekli seviyenin sağlanacağı ve teknik açıdan sıkıntının yaşanmayacağını, öğrencilerdeki bireysel farklılıklar ve programların yüklü olması nedeniyle her öğrencide aynı düzeyde uygulanmasının güç olduğu, bu nedenle bazı öğrencilerin programların gerisinde kalabileceği kanaatindeyiz.

KAYNAKÇA

1. AKKUŞ, R. 1996. “ Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinden Mezun Olan Öğrencilerin Öğrenci Giriş Davranışlarının Çalgı Eğitimi Bakımından Değerlendirilmesi”, I. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu, s. 164, Bursa
2. BOZKAYA, İ.1995. “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Semineri”, Mavi Nota Dergisi, Sayı: 18, s. 42–43, Trabzon
3. BOZKAYA, İ. 1997, “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sanat Eğitimi Danışma ve Program Geliştirme Kurullarının İşlevi”, Mavi Nota Dergisi, Sayı: 24, s. 11–14, Trabzon.
3. BÜYÜKAKSOY, F. 1997, Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler, Ankara.
4. ÇILDEN, Ş.– Gül Çimen. 1997, “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Yapılan Çalgı Eğitimi ve Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümünde Sürdürülen Çalgı Eğitimine Etkileri” Mavi Nota Dergisi, Sayı: 24, s. 28–32, Trabzon.
5. DEMİRBATIR, R.E. 1996. “Müzik Eğitiminde Program Geliştirme Mavi Nota Dergisi, Sayı: 20, s. 7–8, Trabzon.
6. DEMİRBATIR, R. E. 1996 “Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Viyolonsel Eğitimi, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, I. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu, s. 159, Bursa.
7. DİCLE, H. 1997. “ Güzel Sanatlar Liselerinin Kuruluş Amaçları ve Bugünkü Durumları”, Mavi Nota Dergisi, Sayı: 25, s. 27–29, Trabzon
8. ERTÜRK, S. 1993. Eğitimde Program Geliştirme, Meteksan Yayınları, Ankara
9. GÜNAY. E. 1996. “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri İle İlgili Görüşler ve Öneriler”, Orkestra Dergisi, Yenilik Basımevi, s. 13, İstanbul.
10. TANRIVERDİ, A. 1997. “Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde Uygulanan Çalgı Eğitimi ve Viyola'nın Çalgı Eğitimi İçerisindeki Yeri”, Mavi Nota Dergisi, Sayı: 25, s. 7–9, Trabzon

11. UÇAN, A. 1996. “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinin Eğitim Programları Sorunları”, Mavi Nota Dergisi. Sayı:20, s. 25–41, Trabzon
12. UÇAN, A. 1997. “Yirmibirinci Yüzyıl Eşiğindeki Türkiye’de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri, Genel Durum Sorunlar–Çözümler”, Mavi Nokta Dergisi, Sayı: 25, s. 14–26, Trabzon
13. UÇAN, A. 1996. İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara
14. UÇAN, A. 1996. Müzik Eğitiminde Program Geliştirme/ Değerlendirme Araştırmaları, Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi, Çağrı Matbaası, Ankara, Yayınlanmış Doktora Tezi.
15. USLU, M. 1997. “Türkiye’de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümleri’nin Önemi”, Mavi Nota Dergisi, Selva Masaüstü Yayıncılık, Sayı: 25, s. 30–34, Trabzon
16. VARİŞ, F. 1994. Eğitimde Program Geliştirme “Teori ve Teknikler” Alkım Yayınları, Ankara
17., Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Keman Dersi Öğretim Programları
18., Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Yönetmeliği, T.C Resmi Gazete, Başbakanlık Basımevi, Sayı: 21613, 20 Haziran 1993, Ankara
19., T.C. M.E.B.’liği Tebliğler Dergisi Cilt: 59, 17 Haziran 1996, Sayı: 2455, s. 282.

EKLER

AÇIKLAMA

Bu anket Müzik Eğitiminde “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Keman Öğretim Programlarının İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma” konulu Yüksek Lisans tezi ile ilgili bilgi toplamak amacıyla düzenlenmiştir.

Anket yolu ile elde edilecek bilgiler yalnız bu amaçla kullanılacak, başka bir kişi ya da kuruma verilmeyecektir. İçtenlikle ve doğru vereceğiniz yanıtlar anketin sonucu üzerinde etkili olacaktır.

Yardımlarınız için teşekkür ederim. Saygılarımla

Şehriban KOCA
Selçuk Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans öğrencisi

1. Çalıştığınız kurum.....
2. Mesleki kıdeminiz
 - a. 1-5 yıl
 - b. 6-10 yıl
 - c. 11-15 yıl
 - d. 16 yıl
 - e. 21yıl ve daha fazla
3. Mezun olduğunuz okul.....
4. Kadrolu eğitimci misiniz? Başka okullarda keman dersi veya değişik dallarda ders okutuyor musunuz?
.....
5. Okulunuzda kaç tane Keman Eğitimsi var?
.....
6. Okulunuzda bireysel çalgı çalışma odaları var mı?
 Evet Hayır
7. Okulunuzda bireysel keman eğitimi dersi haftada kaç saat verilmektedir?
.....
8. Keman öğretim programını uygulamak için ders saati yeterlimidir? Eğer değilse bunun getirdiği sorunlara değinir misiniz?
.....
.....
.....
.....
9. Bir ders saatine birkaç öğrenci alıyor musunuz?
 Evet Hayır
10. Yukarıdaki soruya cevabınız “evet” ise kaç öğrenci alıyorsunuz, öğretim programını yetiştirebiliyor musunuz?
.....

11. Okulunuza Keman eğitimi görmüş öğrenci geliyor mu, geliyorsa hangi seviyeden başlatılmaktadır.

.....

12. I.Konum ve teknikler hangi sınıfta verilmektedir?

.....

13. Keman eğitimine başlarken aşağıdaki tekniklerden hangisine ilk olarak yer verilmelidir?

a.() Martele b.() Staccato c.() Legato d.() Detache

14. Keman öğretim programı içerisinde ön görülen teknikler “Staccato, Detache, Legato, Martele” aynı yıl içerisinde mi gösterilmektedir, değilse hangi sıra ile hangi sınıflarda gösterilmektedir?

.....

.....

15. Öğrencilerin Keman eğitimi başlangıcında karşılaştığı güçlükler nelerdir?

.....

.....

16. Öğretim Programı içerisinde öngörülen “Keman Müziğinde Dönemler” bireysel ders içinde mi veriliyor, değilse toplu olarak hangi başlık altında, haftada kaç saat okutulmaktadır?

.....

17. Sizce konumlararası geçiş hangi sıra ile olmalıdır?

.....

18. Konumlararası geçişlerde en çok güçlük çekilen hususlar nelerdir?

.....

19. I.konumda verilenlerle gerekli seviye sağlanmadığı takdirde diğer konuma geçişte neleri düşünürsünüz?

.....

.....

.....

20. Öğretim programından kaynaklanan sorunlar var mıdır? Programda eksik veya gereksiz bulduğunuz hususlar varmıdır?

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ
MÜZİK BÖLÜMÜ
HAZIRLIK SINIFI TEMEL SANAT EĞİTİMİ
DERSİ PROGRAMI

ACIKLAMA:

And.Güz.San.Liselerinin Müzik Bölümü Hazırlık Sınıfında:
Alan Dersi

7. Sol elin 1. parmağını orta do tuşuna koyma.

8. Sıra ile gelen sesleri inici olarak doğru parmaklar ile basma.

31

DUYUŞSAL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar:

1. 2. 3. 4. 5.

1. Bağlı notaları çalarken sağ el parmaklarını doğru kullanma.

2. Bağlı notaları çalarken sol el parmaklarını doğru kullanma.

3. Bağlı notaları çalarken süreyi aksatmama.

4. Bağlı notaları çalarken sesleri temiz bir şekilde çıkarma.

5. Bağlı notaları akıcı bir şekilde çalma.

IV. DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları ile ilgili değerlendirmelerde bulunur.

TEMEL SANAT EĞİTİMİ (ÇALGI-Keman) DERSİ

ÖZEL AMAÇLAR

1. Kemanın ve yayın bölümlerini tanıyabilme.

2. Kemanın ve yayın bakımını ve korunmasını kavrayabilme.

3. Keman çalmada doğru duruş ve tutuşu kavrayabilme.

4. Kemanı doğru olarak tutabilme.

5. Sağ elde yayı doğru olarak tutabilme.

6. Sol eli keman üzerinde uygun duruma getirebilme.

7. Yayı teller üzerinde uygun şekilde kullanabilme.

8. Yayın her yerini doğru kullanabilme.

9. Yayı süresince kullanabilme.

10. I.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.

11. I.konumda bütün telleri kapsayan çalışmalar yapabilme.

12. Legato tekniğini tanıyabilme.

13. Legato tekniği ile çalabilme.

14. Detache (detache) tekniğini tanıyabilme.

15. Detache tekniği ile çalabilme.

16. Sol majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

17. Sol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

18. Re Majör dizisini I. Konumda değişik yay çeşitleriyle 1 oktav içinde çalabilme.

19. Re majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

20. Do majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

21. Do majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

22. La minör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

23. La minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
24. La majör dizisini I. ve III.konumlarda değişik yay şekilleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
25. La majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
26. Fa diyez minör dizisini I. ve II. konumlarda değişik yay şekilleriyle 1 oktav içinde çalabilme.
27. Fa diyez minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
28. Fa majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 1 oktav içinde çalabilme.
29. Fa majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
30. Re minör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 1 oktav içinde çalabilme.
31. Re minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
32. Mi minör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 1 oktav içinde çalabilme.
33. Mi minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
34. Si minör dizisini I. ve II. konumlarda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
35. Si minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

ÜNİTELERİN DAĞILIMI

ÜNİTELER	AMAÇ SAYISI	DAVRANIŞ SAYISI	ORAN (%)
I. Keman Çalmada Temel Davranışlar	7	16	5
II. Kemanda Yay Şekilleri	2	6	15
III. Kemanda Konumlar-I	2	8	15
IV. Kemanda Temel Yay Teknikleri - I	4	12	15
V. Bir ve İki Diyezli Majör Diziler	4	14	10
VI. Değiştirici İşaret Almayan Majör-Minör Diziler	4	13	10
VII.Üç Diyezli Majör-Minör Diziler	4	16	10
VIII.Bir Bemollü Majör-Minör Diziler	4	14	10
IX. Bir ve İki Diyezli Minör Diziler	4	14	10
TOPLAM	35	113	100

I.ÜNİTE

KEMAN ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR

I.KONU: KEMANIN VE YAYIN FİZİKSEL YAPISI

I.Amaç: Kemanın ve yayın bölümlerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Kemanın bölümlerini isimleriyle söyleme.

2. Yayın bölümlerini isimleriyle söyleme.

2.Amaç: Kemanın ve yayın bakımını ve korunmasını kavrayabilme.

Davranışlar:

1.Kemanın ve yayın bakımının önemli olduğunu söyleme-yazma.

2.Kemanın ve yayın bakım ve koruma kurallarını söyleme-yazma.

II.KONU: KEMAN ÇALMADA DURUŞ VE TUTUŞ

1.Amaç: Keman çalmada doğru duruş ve tutuşu kavrayabilme.

Davranışlar:

1.Ayakta çalarken vücudun alması gereken pozisyonu söyleme-yazma.

2.Oturarak çalarken vücudun alması gereken pozisyonu söyleme-yazma.

3.Sehpa önünde duruş kurallarını söyleme-yazma.

2.Amaç: Kemanı doğru olarak tutabilme.

Davranışlar:

1.Kemanı tutarken vücudun alması gereken durumunu gösterme.

2.Kemanın doğru ve kurallarna uygun tutuşunu gösterme.

III.KONU: KEMAN ÇALMADA SAĞ VE SOL ELİN POZİSYONU

1.Amaç: Sağ elde yayı doğru olarak tutabilme.

Davranışlar:

1.Yayı tutarken sağ elin alması gereken durumu gösterme.

2.Yayı tutarken parmakların alması gereken durumu gösterme.

2.Amaç: Sol eli keman üzerinde uygun duruma getirebilme.

Davranışlar:

1.Sol eli tuşe üzerine uygun şekilde yerleştirme.

2.Sol el parmaklarının konumunu ve durumunu gösterme.

3.Amaç: Yayı teller üzerinde uygun şekilde kullanabilme.

Davranışlar:

1.Yayın tele sürtüldüğü yerini gösterme.

2.Yayın tele sürtünme biçimini gösterme.

3.Yayı kurallarna uygun biçimde sürtme.

Terimler: Tuşe

II.ÜNİTE

KEMANDA YAY ŞEKİLLERİ

I.KONU: ÇEŞİTLİ YAY ŞEKİLLERİYLE ÇALIŞMALAR

1.Amaç: Yayın her yerini doğru kullanabilme.

Davranışlar:

1.Yayın bütün olarak kullanımını gösterme.

2.Yayın alt yarısının kullanımını gösterme.

3.Yayın üst yarısının kullanımını gösterme.

4.Yayın ortasının kullanımını gösterme.

2.Amaç: Yayı süresince kullanabilme.

Davranışlar:

- 1.Nota değerlerine ve bağlara göre yayın hızını ayarlama.
- 2.Nota değerlerine ve bağlara göre yayın yönünü ayarlama.

III. ÜNİTE

KEMANDA KONUMLAR - I

I.KONU: I.KONUMDA ÇALIŞMALAR

1.Amaç: I.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.

Davranışlar:

- 1.Parmakların I.konumda tuşe üzerinde alması gereken durumunu gösterme.
- 2.La teli üzerindeki nota ve sesleri gösterme.
- 3.Re teli üzerindeki nota ve sesleri gösterme.
- 4.Sol teli üzerindeki nota ve sesleri gösterme.
- 5.Mi teli üzerindeki nota ve sesleri gösterme.

2.Amaç: I.konumda bütün telleri kapsayan çalışmalar yapabilme.

Davranışlar:

- 1.İki teli kapsayan tel değiştirme çalışmaları yapma.
- 2.Üç teli kapsayan tel değiştirme çalışmaları yapma.
- 3.Dört teli kapsayan tel değiştirme çalışmaları yapma.

Terimler: Bütün yay, üst yarı, alt yarı, I. Konum.

IV.ÜNİTE

KEMANDA TEMEL YAY TEKNİKLERİ - I

I.KONU: LEGATO (BAĞLI ÇALMA) TEKNİĞİ

1.Amaç: Legato tekniğini tanıyabilme.

Davranışlar:

- 1.Legato tekniğini terim olarak söyleme-yazma.
- 2.Legato tekniğinde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları söyleme-yazma.

3.Legato tekniğinin genel özelliklerini açıklayarak söyleme-yazma.

2.Amaç: Legato tekniği ile çalabilme.

Davranışlar:

- 1.Legato tekniğinde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları gösterme.
- 2.Legato tekniğini yayın değişik bölgelerinde çalarak gösterme.
- 3.Verilen bir etütte Legato tekniğinin gerektirdiği davranışları gösterme.

II.KONU: DETACHE (BAĞSIZ ÇALMA) TEKNİĞİ

1.Amaç: Detache tekniğini tanıyabilme.

Davranışlar:

- 1.Detache tekniğini terim olarak söyleme-yazma.
- 2.Detache tekniğinde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları söyleme-yazma.

3.Detache tekniğinin uygulandığı yay bölgelerini söyleme-yazma.

2.Amaç: Detache tekniği ile çalabilme.

Davranışlar:

1. Detache tekniğinde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları gösterme.
2. Detache tekniğini yayın değişik bölgelerinde gösterme.
3. Verilen bir etütte Detache tekniğini çalarak gösterme.

Terimler: Legato, detache.

V.ÜNİTE

BİR VE İKİ DİYEZLİ MAJÖR DİZİLER

I.KONU: SOL MAJÖR DİZİSİ

1.Amaç: Sol majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Sol majör dizisinin aldığı değiştirici işareti gösterme.
2. Sol majör dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.
3. Sol majör dizisinin değişik sürelerde 2 oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınışını gösterme.
4. 2 oktavlık sol majör dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Amaç: Sol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Sol majör dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Sol majör dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Sol majör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

II.KONU: RE MAJÖR DİZİSİ

1.Amaç: Re majör dizisini I.konumda, değişik yay çeşitleriyle 1 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Re majör dizisindeki değiştirici işaretlerin ne olduğunu söyleme.
2. Re majör dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.
3. Re majör dizisinin değişik sürelerde 1 oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınışını gösterme.
4. 1 oktavlık re majör dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Amaç: Re majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Re majör dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Re majör dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Re majör tonundaki etütleri değişik yay teknikleri ile çalma.

Terimler: Sol majör, re majör

VI. ÜNİTE

DEĞİŞTİRİCİ İŞARET ALMAYAN MAJÖR-MİNÖR DİZİLER

I.KONU: DO MAJÖR DİZİSİ

1.Amaç: Do majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Do majör dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.
2. Do majör dizisinin değişik sürelerde çıkıcı ve inici olarak 2 oktav içinde çalınışını gösterme.

3. 2 oktavlık do majör dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Amaç: Do majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.Do majör dizisini Detache tekniği ile çalma.
- 2.Do majör dizisini Legato tekniği ile çalma.
- 3.Do majör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

II.KONU: LA MİNÖR DİZİSİ

1.Amaç: La minör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

- 1.La minör dizisindeki parmak durumlarını gösterme.
- 2.La minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde doğal biçimde çalınışını gösterme.
- 3.La minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde melodik biçimde çalınışını gösterme.
- 4.La minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde armonik biçimde çalınışını gösterme.

2.Amaç: La minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.La minör dizisini Detache tekniği ile çalma.
- 2.La minör dizisini Legato tekniği ile çalma.
- 3.La minör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

Terimler: Do majör, la minör.

VII.ÜNİTE

ÜÇ DİYEZLİ MAJÖR -MİNÖR DİZİLER

I. KONU : LA MAJÖR DİZİSİ

1.Amaç: La majör dizisini I. ve III.konumlarda değişik yay şekilleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. La majör dizisinde değiştirici işaretlerin ne olduğunu söyleme.
2. La majör dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlere basma.
3. La majör dizisinin değişik sürelerde 2 oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınışını gösterme.
4. 2 oktavlık la majör dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Amaç: La majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. La majör dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. La majör dizisini Legato tekniği ile çalma.

3. La majör dizisini Staccato tekniği ile çalma.

4. La majör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

II.KONU: FA DİYEZ MİNÖR DİZİSİ

1.Amaç: Fa diyez minör dizisini I. ve II. konumlarda değişik yay şekilleriyle I oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Fa diyez minör dizisindeki parmakları doğru yerlerine basma.

2. Fa diyez minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle doğal biçimde çalınışını gösterme.

3. Fa diyez minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle melodik biçimde çalınışını gösterme.

4. Fa diyez minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle armonik biçimde çalınışını gösterme.

2.Amaç: Fa diyez minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Fa diyez minör dizisini Detache tekniği ile çalma.

2. Fa diyez minör dizisini Legato tekniği ile çalma.

3. Fa diyez minör dizisini Staccato tekniği ile çalma.

4. Fa diyez minör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

Terimler: La majör, fa diyez minör

VIII.ÜNİTE

BİR BEMOLLÜ MAJÖR-MİNÖR DİZİLER

I.KONU: FA MAJÖR DİZİSİ

1.Amaç: Fa majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle I oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1.Fa majör dizisinin aldığı değiştirici işareti gösterme.

2.Fa majör dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.

3.Fa majör dizisinin değişik sürelerde I oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınışını gösterme.

4. 2 oktavlık fa majör dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Amaç: Fa majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1.Fa majör dizisini Detache tekniği ile çalma.

2.Fa majör dizisini Legato tekniği ile çalma.

3.Fa majör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

II.KONU: RE MİNÖR DİZİSİ

1.Amaç: Re minör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle I oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1.Re minör dizisindeki parmakları doğru yerlerine basma.

2.Re minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle doğal biçimde çalınışını gösterme.

3.Re minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle melodik biçimde çalınışını gösterme.

4.Re minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle armonik biçimde çalınışını gösterme.

2.Amaç: Re minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1.Re minör dizisini Detache tekniği ile çalma.

2.Re minör dizisini Legato tekniği ile çalma.

3.Re minör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

Terimler: Fa majör, re minör

IX. ÜNİTE

BİR VE İKİ DİYEZLİ MİNÖR DİZİLER

I.KONU: Mİ MİNÖR DİZİSİ

1.Amaç: Mi minör dizisini I.konumdaki değişik yay çeşitleriyle 1 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1.Mi minör dizisindeki parmakları doğru yerlerine basma.

2.Mi minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle doğal biçimde çalınışını gösterme.

3.Mi minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle melodik biçimde çalınışını gösterme.

4.Mi minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle armonik biçimde çalınışını gösterme.

2.Amaç: Mi minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1.Mi minör dizisini Detache tekniği ile çalma.

2.Mi minör dizisini Legato tekniği ile çalma.

3.Mi minör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

II.KONU: Sİ MİNÖR DİZİSİ

1.Amaç: Si minör dizisini I. ve II. konumlarda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Si minör dizisindeki parmakları doğru yerlerine basma.

2. Si minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle doğal biçimde çalınışını gösterme.

3. Si minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle melodik biçimde çalınışını gösterme.

4. Si minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle armonik biçiminde çalınışını gösterme.

2.Amaç: Si minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Si minör dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Si minör dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Si minör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

Terimler: Mi minör, si minör.

ÖRNEK İŞLENİŞ**I.HAZIRLIK**

Okulun Adı	: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
Dersin Adı	: Keman
Sınıfı	: Hazırlık
Ünitenin Adı	: Keman Çalmada Temel Davranışlar (I.Ünite)
Konunun Adı	: Kemanın ve Yayın Fiziksel Yapısı
Süresi	: 40'

Öğretim Yöntem ve Teknikleri : Uygulama, anlatım, soru-cevap.

Kaynaklar :

Araç ve Gereçler : Keman, ders kitabı, nota sehbası.

Amaç Alanı : Bilişsel

Amaç 1: Kemanın ve yayın bölümlerini tanıyabilme

Davranışlar:

1. Kemanın bölümlerini söyleme
2. Yayın bölümlerini söyleme

Amaç 2: Kemanın ve yayın bakımını ve korunmasını kavrayabilme

Davranışlar:

1. Kemanın ve yayın bakımının önemli olduğunu söyleme-yazma
2. Kemanın ve yayın bakım ve koruma kurallarını söyleme-yazma

II. EĞİTİM DURUMLARI

1. Öğrenciye kemanın bölümlerinin tanıtılması
2. Öğrencinin kemanın bölümlerini isimleriyle göstermesi
3. Öğrenciye yayın bölümlerinin tanıtılması
4. Öğrencinin yayın bölümlerini isimleriyle göstermesi
5. Öğrenciye kemanın ve yayın bakımının ve korunmasının anlatılması
6. Öğrencinin kemanın ve yayın bakımını öğrenmesi
7. Öğrencinin kemanın ve yayın nasıl korunması gerektiğini bilmesi

III. ÖRNEK ÖLÇME DURUMLARI

Açıklama: Kemanın ve yayın bölümlerinin tanıtılması, kemanın ve yayın bakımı ve korunmasını öğrenmeye yönelik davranışlar aşağıda listelenmiştir. Bu davranışları gözleyerek ilgili yere (x) işareti koyunuz.

Dereceleme Ölçeği: 1-Çok Zayıf, 2-Zayıf, 3-Orta, 4-İyi, 5-Pekiye

Öğrencinin Adı Soy adı:

Ünite: Keman Çalmada Temel Davranışlar (I.Ünite)

Konu: Kemanın ve Yayın Fiziksel Yapısı

Amaç Alanı: Bilişsel

Amaç 1: Kemanın ve yayın bölümlerini tanıyabilme

Amaç 2: Kemanın ve yayın bakımını ve korunmasını kavrayabilme

BİLİŞSEL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar:

1. 2. 3. 4. 5.

1. Kemanın bölümlerini söyleme
2. Yayın bölümlerini söyleme
3. Kemanın ve yayın bakımının önemli olduğunu söyleme-yazma
4. Kemanın ve yayın bakım ve koruma kurallarını söyleme-yazma

IV. DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları ile ilgili değerlendirmelerde bulunur.

TEMEL SANAT EĞİTİMİ (ÇALGI - Viyola) DERSİ

ÖZEL AMAÇLAR

1. Viyolada kullanılan telleri tanıyabilme.
2. Viyolada akort bilgisi.
3. Viyola yayını doğru tutabilme.
4. Viyolayı doğru tutabilme.
5. Detache tekniğini tanıyabilme.
6. Detache tekniğini uygulayabilme.
7. Re telinde temiz ses üretebilme.
8. Re telinde sol el birinci parmağı, temiz olarak mi sesine düşürebilme.
9. Re telinde sol el ikinci parmağı, temiz olarak fa diyez sesine düşürebilme.
10. Re telinde sol el üçüncü parmağı, temiz olarak sol sesine düşürebilme.
11. Re telinde sol el dördüncü parmağı, temiz olarak la sesine düşürebilme.
12. Legato tekniğini tanıyabilme.
13. Legato tekniğini uygulayabilme.
14. Sol telinde temiz ses üretebilme.
15. Sol telinde birinci parmağı, temiz olarak la sesine düşürebilme.
16. Sol telinde ikinci parmağı, temiz olarak si sesine düşürebilme.
17. Sol telinde üçüncü parmağı, temiz olarak do sesine düşürebilme.
18. Sol telinde dördüncü parmağı, temiz olarak re sesine düşürebilme.
19. Birinci pozisyonda sol ve re tellerini müzikal bir biçimde kullanabilme.
20. Sol ve re tellerini müzikal kullanmaya özen gösterebilme.
21. Birinci pozisyonda sol ve re telleri üzerinde sol el parmaklarını gerektiği gibi kullanabilme.
22. La telinde temiz ses üretebilme.
23. La telinde birinci parmağı, temiz olarak si sesine düşürebilme.
24. La telinde ikinci parmağı, temiz olarak do diyez sesine düşürebilme.

T. C. Resmi Gazete

Başbakanlık

Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğünce Yayınlanmıştır

Kuruluşu : 7 Ekim 1920

20 Haziran 1993
PAZAR

Sayı : 21613

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Yönetmelik

Milli Eğitim Bakanlığından :

Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Anadolu Güzel Sanatlar
Liseleri Yönetmeliği

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin eğitim, öğretim ve yönetim esasları ile bu okullara alınacak öğrencilerin seçimlerine, kayıt-kabullerine, sınavlarına, öğrenci başarısının tespitine ve öğretmenlerin seçilerek görevlendirilme esaslarının alt hükümleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerini kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

"Bakanlık", Milli Eğitim Bakanlığını,

"Okul", Anadolu Güzel Sanatlar liselerini,

"Dönem", en az 90 iş gününü kapsayan eğitim ve öğretim süresini,

"Sanat eğitimi danışma ve program geliştirme kurulu", her bölüm için ayrı ayrı olmak üzere okul müdürünün başkanlığında ilgili bölümün sanat dersleri öğretmenlerinden meydana gelen kurulu,

"Ortak Dersler", bütün öğrencilerin almak zorunda olduğu dersleri,

"Alan Dersleri", öğrencinin yetişeceği asıl sanat dalına ilişkin dersleri,

"Seçmeli Dersler", öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini tanıyıp anlamalarına, geliştirmelerine ve belirli alanlarda derinleşmelerine imkân sağlayan dersleri,

"Hazırlık Sınıfı", bu okullarda (Lise) birinci dönemden önce öğrencilere yabancı dilde okuma-anlama, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin kazandırılması ve özel alanlarında temel yeteneklerini geliştirmeyi amaçlayan sınıfı,

ifade eder.

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 1

İKİNCİ KISIM

Kuruluş, Amaç ve Görevler

Kuruluş

Madde 5 — Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, güzel sanatlara yönelik programlar uygulayan yüksek öğrenim kurumlarının buldukları yerler tercih edilmek suretiyle, güzel sanatlar faaliyetlerine elverişli yörelerde açılır. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, ortaokul öğrenimi üzerine bir yılı hazırlık ve altı dönem lise öğrenim süresi olan, yatılı, gündüzlü ve karma okullardır.

Okulun Amacı ve Görevleri

Madde 6 — Okulun amacı ve görevleri şunlardır :

- Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri olan öğrencilerin eğitimlerini sağlama
- Öğrencileri araştırmacı ve geliştirici çalışmalara yöneltmek, yetenekleri doğrultusunda seçenekli, bağımsız, doğru yorum ve uygulamalar yapabilecek kişiler olarak yetiştirme
- Öğrencilerin milli ve milletlerarası, tarihi ve yeni sanat eserlerini tanımaları ve çalışmalarına yardımcı olmaktır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kontenjan, Başvuru, Öğrenci Seçimi, Kayıt-Kabul ve Nakil İşlemleri

Kontenjan

Madde 7 — Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nin Resim ve Müzik bölümlerinin her birine her öğretim yılında alınacak öğrenci sayısı 24'ü geçemez. Bu öğrencilerin sanat derslerinde dersliklere dağılımında sanat derslerinin özelliği dikkate alınır.

Müracaat

Madde 8 — Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri giriş sınavlarına; ortaokul, ilköğretim okulu ikinci kademe, lise ve dengi okulların ortaokul kısmında öğrenim gören öğrencilerden

- Ortaokul son sınıf öğrencisi ve ders kesiminde ortaokulu bitirmiş olan,
- Ortaokul 2 nci sınıf yıl sonu başarı notu ortalaması en az (3) üç, gireceği alanla ilgili yıl sonu notu en az (4) dört olan,
- Şube öğretmenler kurulunca aday seçilen öğrenciler müracaat edebilirler.

Başvuru Şekli ve Yeri

Madde 9 — Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri giriş sınavlarına müracaat, Bakanlıkta belirtilen tarihler arasında öğrenci velisi tarafından öğrencinin öğrenim gördüğü okul müdürlüğüne yapılır.

Başvuruyu kabul eden okul müdürlükleri, İlçe ve İl Milli Eğitim Müdürlükleri ile Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müdürlüklerinin yapacağı iş ve işlemler, sınavın tarihi ve şekli Bakanlıkça tespit edilir ve valiliklere duyurulur.

Öğrenci Seçimi ve Kayıt-Kabul

Madde 10 — Başvurusu kabul edilen öğrenciler, aşağıdaki esaslara göre yetenek sınavına alınırlar.

- Yetenek sınavı, ilgili bölümün alan öğretmenlerinden oluşan en az üç kişilik komisyon tarafından yapılır.
- Yetenek sınavları, alanın özelliğine göre; yazılı, sözlü ve uygulamalı olarak yapılır ve sonuçları puanla belirlenip değerlendirilir.
- En yüksek başarı puanından başlamak üzere sıralama yapılır. Sıralamaya göre bölüm kontenjanları kadar öğrencinin kesin kaydı yapılır.

Anadolu Lisesi öğrencisi olup, bu okullara başvuruda bulunan ve yetenek sınavında başarılı olanlardan hazırlık sınıfına kesin kayıt yaptıran öğrenciler, okulun eğitim, öğretim başladığı hafta içerisinde velilerinin de yazılı müracaatları üzerine Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin (Lise) birinci dönemine alınırlar.

Öğrenci Nakilleri

Madde 11 — Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri arasında öğrenci nakli yapılmaz. Ancak, öğrenci sınıf veya dönemde ve bölümde olmak ve karşılıklı becaşış isteğinde bulunmak kaydıyla, öğrencilerin nakilleri yarıyıl ve yaz tatillerinde ilgili okul müdürlüklerince yapılabilir. Tasdikname ile uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin nakilleri süreye ve kontenjana bakılmaksızın yapılabilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM**Eğitim-Öğretim****Bölmeler**

Madde 12 — Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde okul ve çevre imkânlarına göre Resim ve Müzik bölümleri bulunur.

Ayrıca, Bakanlığın uygun görmesi halinde bu okullarda güzel sanatlara yönelik programlar uygulayan bölümler de açılabilir.

Eğitim, Öğretim

Madde 13 — Eğitim, öğretim; ortak dersler, sanat dersleri, seçmeli dersler, alan uygulamaları ve etkinlikleri şeklinde düzenlenir.

Alan Uygulamaları ve Etkinlikleri

Madde 14 — Alan uygulamaları ve etkinlikleri, öğrencilerin ilgi, istek ve yeteneklerine göre serdi veya grup halinde öğretmen yönetiminde serbestçe yaptığı çalışmalardır. Bu çalışmalarda okul yönetimi öğrencilerin, okulun resim atölyesi ve müzik odaları, laboratuvar, kütüphane, konferans salonu gibi imkânlarından en verimli şekilde yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır. Uygulama çalışmalarına, resmi kurum ve kuruluşların düzenleyeceği yarışmalar, konser, konferans, panel, sergi gibi sanat etkinliklerine katılması, okul idaresince uygun bulunan öğrenciler, bu çalışmalara öğretmenlerinin sorumluluğunda katılırlar ve bu sürelerde izinli sayılırlar.

Öğrenci Başarısının Tespiti

Madde 15 — Bu okullarda, hazırlık sınıfı öğrencilerinin başarıları "Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Bazı Derslerin Öğretimini Yabancı Dille Yapan Resmi Okullar Yönetmeliği", Hazırlık sınıfı dışındaki öğrencilerin başarıları ise diğer ortaöğretim kurumlarında uygulanan "Ders Geçme ve Kredi Yönetmeliği" esaslarına göre tespit edilir.

BEŞİNCİ KISIM**Sanat Eğitimi Danışma ve Program Geliştirme Kurulu Kuruluşu ve Görevleri****Kuruluşu**

Madde 16 — Sanat Eğitimi Danışma ve Program Geliştirme Kurulu; her bölüm için ayrı ayrı olmak üzere okul müdürünün başkanlığında ilgili bölümün alan dersleri öğretmenlerinin katılımıyla oluşturulur.

Görevleri

Madde 17 — Sanat Eğitimi Danışma ve Program Geliştirme Kurulunun görevi; okulun sanat eğitimi programlarının hazırlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilme konularında çalışmalar yapmak ve Bakanlığa önerilerde bulunmaktır.

Ayrıca, okuldaki sanat faaliyetlerinin belirlenmesi ve uygulanması konusunda öğrencilere rehberlik yapmak, bu faaliyetleri organize etmektir.

Sanat Eğitimi Danışma ve Program Geliştirme Kurulu; dönemlerin başında ve sonunda olmak üzere her ders yılında dört kez toplanır. Ayrıca, gerekli hallerde okul müdürünün çağırması ile de toplanabilir.

Her bir kurulun çalışmalarına yön vermek, yüksek öğrenim kurumlarıyla işbirliği konusunda yardımcı olmak ve sanat eğitiminin temel felsefesi, amaç ve ilkeleri ile genel kapsamını geliştirmesi konusunda rehberliklerde bulunmak üzere; okulun bulunduğu ildeki üniversitelere bağlı güzel sanatlar fakülteleri, eğitim fakülteleri ve devlet konservatuvarlarının ilgili müdürlüklerinin öğretim elemanları arasından üçer üyenin kurul toplantılarına danışman olarak atılımları sağlanır.

ALTINCI KISIM

Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Okuldan Ayrılma, Dışarıdan Bitirme Sınavı, Parasız Yatılılık ve Bursluluk

Okuldan Ayrılma

Madde 18 — Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nden herhangi bir sebeple ayrılan öğrenciler bir daha bu okullara alınmazlar.

Dışarıdan Bitirme Sınavı

Madde 19 — Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde okul dışı bitirme sınavları yapılır.

Öğretmenlerin Seçimi

Madde 20 — Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görevlendirilecek sanat dersleri öğretmenlerinin; Ortaöğretim Genel Müdürünün başkanlığında Talim ve Terbiye Kurulunun başkanlığı'nca görevlendirilecek alanla ilgili birer uzman, Testiş Kurulu Başkanlığı'ndan alanla ilgili birer müfettiş, Ortaöğretim ve Personel Genel Müdürlüklerince görevlendirilecek en az birer daire başkanı düzeyinde birer yetkili ile alanla ilgili en çok ikişer öğretim üyesinden oluşan komisyonca eserleri değerlendirilir ve adayların teorik veya uygulamalı sınavla seçimi yapılır.

Sınavın tarihi, yeri ve diğer şartlar Bakanlıkça duyurulur.

Sınava katılacak adaylar; branşının özelliğine uygun bilgi, beceri, yetenek ve birikimlerini kanıtlayan dosyasını komisyona sunar. Bu belgeler, sergi, konser, yarışma, ödül, gösteri yazılı eser ve benzeri olabilir.

Parasız Yatılılık ve Bursluluk

Madde 21 — Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde yatılılık ile ilgili işlemler, "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı İlkokul, Ortaokul, Lise ve Dengi Okullarda Burs, Parasız Yatılılık ve Sosyal Yardımlar Yönetmeliği" ile "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği" hükümleri çerçevesinde yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulanacak Mevzuat, Yürürlükten Kaldırılan Hükümler, Yürürlük ve Yürütme

Uygulanacak Mevzuat

Madde 22 — Bu Yönetmelikte hükme bağlanmamış hususlarda Bakanlığa bağlı ortaöğretim kurumlarında uygulanan mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Yürürlükten Kaldırılan Hüküm

Madde 23 — Bu Yönetmeliğin uygulama tarihinden itibaren 21 Eylül 1990 gün ve 20642 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Yönetmeliği" yürürlükten kalkar.

Yürürlük

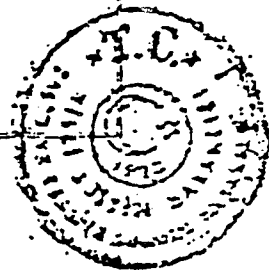
Madde 24 — Bu Yönetmelik 1993-1994 ders yılı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25 — Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

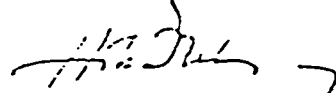
ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ
MÜZİK BÖLÜMÜ
ÇALGI (KEMAN) 1,2,3
DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

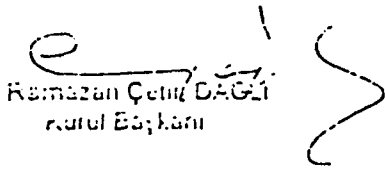
EKİM 1997
ANKARA

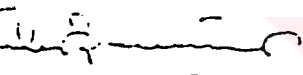

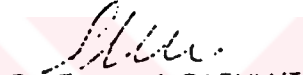
Tarih:	KONU: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Çalgı (Kemane) 1 2 3 Dersi Öğretim Programının kabulü
Özellik:	
Tarih:	

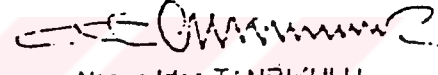
Öğretim Genel Müdürlüğünün 21.11.1999 tarih ve 8 08 9 031 0 09 01 04 - 14768 sayılı yazısı ekinde Başkanlığımıza gönderilen Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Çalgı (Kemane) 1 2 3 Dersi Öğretim Programı, Kurulumuzda Çalgı sınıfı kabul edilmiş 1998-1999 Öğretim Yılından itibaren uygulamaya konulması kararlaştırılmıştır.

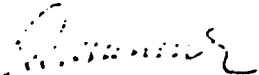

Mehmet ULUGBAY
Millî Eğitim Bakanı

Ramazan Çetin DAĞLI
Kurul Başkanı

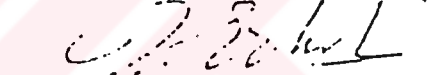

Güler ŞENOL
üye

Dr. Ezginar KARABULUT
üye

Nazım İrfan TANRIKULU
üye

Cihat SÜZÜR
üye

Sürmeli AĞDEMİR
üye

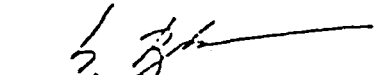

Mustafa ERTÜRK
üye

Serkanın MEYDAN
üye

Haşım AYAOĞUR
üye

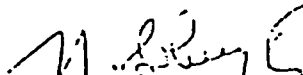

Sevim ÇAMELİ
üye

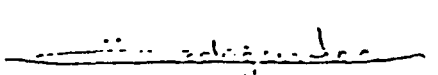

Ömer AÇIKEL
üye

Necati BOZKURT
üye

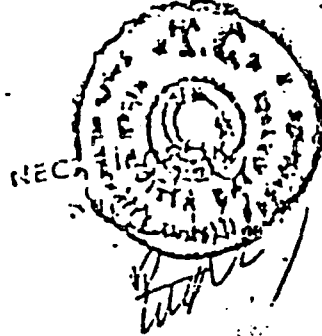

Dr. Veli KILIÇ
üye

Ciner ÖZCAN
üye

Necdet SARAOĞLU
üye

Orlan ÖZDOĞANLAR
üye

ASLİ GÖRÜŞÜ

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ

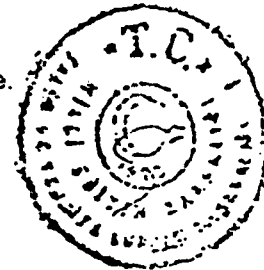
1-2-3. SINIF ÇALGI (KEMAN) DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

AÇIKLAMALAR

1. Bu programda 1-2-3. sınıf keman dersinin genel amaçları ve bunlara dayanan özel amaçları verilmiştir. Özel amaçların ölçülebilir ve gözlenebilir olması bakımından, her amacın altına, kazandırılması gereken davranışlar sıralanmıştır.
2. Bu program, öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Buradan dolayı programın uygulanması aşamasında öğretmen, öğrencinin öngörülen davranışları kazanabilmesi için ona yol göstermeli ve sanatsal yeteneğini ortaya çıkarmada yardımcı olmalıdır.
3. Derslerin işlenişinde uygulamaya ağırlık verilmeli, bir öğrenme ünitesinde yer alan davranışların %90'ına yakını kazanılmadan bir sonraki üniteye geçilmemelidir.
4. Öğrencilerin öğrenme hızları farklılık göstereceğinden, programı öngörülen süreden önce bitiren öğrencilerin ilerlemelerine ve bir sonraki programa geçmelerine fırsat tanınmalı, programın gerisinde kalan öğrencilerin ise öğrenme eksikliklerinin tamamlanması için ders dışı etüt ve egzersizlere yer verilmelidir.
5. Bu programa göre hem tonal hem de modal örnekler içeren çağdaş keman melodileri kullanılmalıdır.
6. Konuyla ilgili dizi çalışmalarından sonra ilgili etütlerin çalışmasına geçilmelidir.
7. Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarının forma sayılarının A4 ebatında 4-6 forma, B5 ebatında 6-9 forma olması ön görülmüştür.

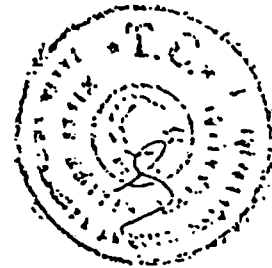
GENEL AMAÇLAR

1. Müzik yoluyla anlatma, anlatma, dinleme, yaratma gücünü geliştirebilme.
2. Klavik ve Folklorik türleriyle Türk müziği ve Batı müziği arasındaki fark ve benzerlikleri ayırt edebilme.
3. Türk müziğinin, Dünya müziği içindeki yeri hakkında fikir ve yorum sahibi olabilme.
4. Müziksel duyarlılığı, düşünmeyi, yorumlama ve yaratmayı geliştirebilme.
5. Müzik tüm dünyadaki tek ortak dil olduğunu kavrayabilme.
6. Müziğin temel kavramlarını ve dilini kavrayabilme.
7. Kemanla ilgili, Türk müziği ve Evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturabilme.
8. Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunabilme.
9. Müzik eğitimi yoluyla zamanını verimli kullanabilme.
10. Müzik eğitimi yoluyla tek başına ve grup içinde sorumluluk alabilme.
11. Müzik eğitimi yoluyla disiplinli çalışma alışkanlıklarını kazanabilme.
12. Ülkemizi ulusal ve uluslar arası müzik etkinliklerinde temsil edebilme.
13. Müzik yoluyla milli birlik ve beraberlik bilincini geliştirebilme.
14. Aile, arkadaş ve çağdaş Türk müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini kavrayabilme.

ÖZEL AMAÇLAR

1. II.konumda bütün tellerdeki nota ve sesteri çalabilme.
2. II.konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.
3. Konum değiştirme yollarını algılayabilme.
4. I.konum ve II.konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme.
5. Si bemol majör dizisini II.konumda kalarak değişik yay şekilleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
6. Si bemol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
7. Sol minör dizisini I. ve II. konumlarda değişik yay şekilleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
8. Sol minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
9. Martele tekniğinin özelliklerini kavrayabilme
10. Martele tekniği ile çalabilme.
11. Staccato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.
12. Staccato tekniği ile çalabilme.
13. Öğrenilen Detache, Legato, Martele ve Staccato tekniklerini bir arada diziler yardımıyla çalarak pekiştirebilme.
14. Öğrenilen Detache, Legato Martele ve Staccato tekniklerini bir arada etütler yardımıyla çalarak pekiştirebilme.
15. Kemana müziğindeki dönem özelliklerini tanıyabilme.
16. Dini ve din dışı müziğin kemana müziği dönemlerine olan etkilerini kavrayabilme.
17. Kemana için yazılmış Barok dönem eserleri tanıyabilme.
18. Kemana için yazılmış Barok dönem eserlerini çalabilme.
19. Mi bemol majör dizisini I.konumda değişik yay şekilleriyle 1 oktav içinde çalabilme.
20. Mi bemol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
21. Do minör dizisini I. ve II. konumlarda değişik yay şekilleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
22. Do minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

ÜNİTELER	AMAÇ SAYISI	DAVRANIŞ SAYISI	ORAN (%)
Kemanda Konumlar - II	4	9	30
İki Benimli Majör ve Minör Diziler	4	14	15
Kemanda Temel Yay Teknikleri - II	4	17	30
Keman Müziğinde Dönemler - I	4	9	10
Uç Benimli Majör ve Minor Diziler	4	16	15
TOPLAM	20	65	100

I.ÜNİTE

KEMANDA KONUMLAR-II

I.KONU: II.KONUMDA KALICI ÇALIŞMALAR

1.Amaç: II.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Parmakların II.konumda olması gereken durumları gösterme
2. II.konumda la-re-sol-ni tellerindeki nota ve sesleri gösterme.

2.Amaç: II.konumda kalıcı çalışmalar yapabileme.

Davranışlar:

1. II.konumda kalarak diziler çalma
2. II.konumda kalarak etütler çalma.

II.KONU: I. VE II. KONUMLARARASI GEÇİŞLİ ÇALIŞMALAR

1.Amaç: Konum değiştirme yollarını algılayabilme.

Davranışlar:

1. Verilen bir etütte aynı parmakla konum değiştirme yöntemini gösterme.
2. Verilen bir etütte boş tel aracılığıyla konum değiştirme yöntemini gösterme.
3. Verilen bir etütte değişik parmakla konum değiştirme yöntemini gösterme.

2.Amaç: I.konum ve II.konumlararası geçişli çalışmalar yapabileme.

Davranışlar:

1. I.konumdan II.konuma geçişi kapsayan dizileri çalma.
2. I.konumdan II.konuma geçişi kapsayan etütleri çalma.

Terimler: II. konum.

II.ÜNİTE

İKİ BEMOLLU MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER

I.KÖNU: SI BEMOL MAJÖR DİZİSİ

1.Amaç: Si bemol majör dizisini II.konumda kalarak değişik yay şekilleriyle 2 oktav içinde çalabilmek.

Davranışlar:

1. Si Bemol majör dizisindeki değiştirici işaretlerin ne olduğunu söyleme-yazma.
2. Si bemol majör dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.
3. Si bemol majör dizisinin değişik sürelerde 2 oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınışını gösterme.
4. 2 oktavlık si bemol majör dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Amaç: Si Bemol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilmek.

Davranışlar:

1. Si bemol majör dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Si bemol majör dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Si Bemol majör tonundaki elütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

II.KÖNU: SOL MİNÖR DİZİSİ

1.Amaç: Sol minor dizisini I. ve II. konumlarda değişik yay şekilleriyle 2 oktav içinde çalabilmek.

Davranışlar:

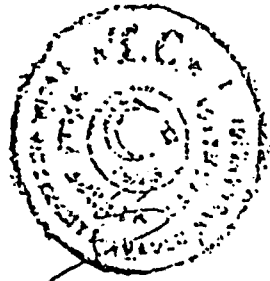
1. Sol minor dizisindeki parmakları doğru yerlerine basma.
2. Sol minor dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle doğal biçimde çalınışını gösterme.
3. Sol minor dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle melodik biçimde çalınışını gösterme.
4. Sol minor dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle armonik biçimde çalınışını gösterme.

2.Amaç: Sol minor dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilmek.

Davranışlar:

1. Sol minor dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Sol minor dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Sol minor tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

Terimler: Si Bemol majör, sol minor.

III.ÜNİTE

KEMANDA TEMEL YAY TEKNİKLERİ-II

I.KONU: MARTELE TEKNİĞİ

1.Amaç: Martelé tekniğinin özelliklerini kavrayabilme

1. Martelé tekniğini terim olarak söyleme-yazma.
2. Martelé tekniğinde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları açıklama.
3. Martelé tekniğinin uygulandığı yay bölgelerini söyleme-yazma

2.Amaç: Martelé tekniği ile çalabilme.

Davranışlar:

1. Martelé tekniğinde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları gösterme.
2. Verilen bir etütte martelé tekniğinin gerektirdiği davranışları gösterme.

II.KONU: STACCATO (KISA VE KESİK) ÇALMA TEKNİĞİ

1.Amaç: Staccato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Staccato tekniğini terim olarak söyleme-yazma.
2. Staccato tekniğinde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları açıklama.
3. Staccato tekniğinin uygulandığı yay bölgelerini söyleme-yazma.

2.Amaç: Staccato tekniği ile çalabilme.

Davranışlar:

1. Staccato tekniğinde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları gösterme.
2. Verilen bir etütte Staccato tekniğinin gerektirdiği davranışları gösterme.

III.KONU: ÖĞRENİLEN TEKNİKLERDE KARIŞIK ÇALIŞMALAR

1.Amaç: Öğrenilen Detache, Legato, Martelé ve Staccato tekniklerini bir arada diziler yardımıyla çalarak pekiştirebilme.

Davranışlar:

1. Öğrenilen teknikleri do majör ve fa minör dizileriyle çalma
2. Öğrenilen teknikleri sol majör ve mi minör dizileriyle çalma.
3. Öğrenilen teknikleri fa majör ve re minör dizileriyle çalma.
4. Öğrenilen teknikleri re majör ve si minör dizileriyle çalma.
5. Öğrenilen teknikleri si bemol majör ve sol minör dizileriyle çalma.

2.Amaç: Öğrenilen Detache, Legato, Martelé ve Staccato tekniklerini bir arada etütler yardımıyla çalarak pekiştirebilme.

Davranışlar:

1. Öğrenilen tekniklerde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları gösterme.
2. Verilen etutlerde öğrenilen tekniklerin gerektirdiği davranışları gösterme.

Terimler: Martelé, Staccato

IV.ÜNİTE**KEMAN MÜZİĞİNDE DÖNEMLER-I****İLKÖNÜ: KEMAN MÜZİĞİNDEKİ DÖNEM ÖZELLİKLERİ**

1.Amaç: Keman müziğindeki dönem özelliklerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Keman müziğindeki dönem özelliklerinin eseri yorumlamadaki önemini söyleme-yazma
2. Keman müziğindeki çeşitli dönem bestecilerini dinlemenin eseri yorumlamadaki katkısını açıklama.

2.Amaç: Dini ve din dışı müziğin keman müziği dönemlerine olan etkilerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Dini müziğin dönemler üstündeki etkisini söyleme-yazma.
2. Din dışı müziğin dönemler üstündeki etkisini söyleme-yazma.

İLKÖNÜ: BAROK DÖNEM

1.Amaç: Keman için yazılmış Barok dönem eserleri tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Barok dönemi müzik eserlerini biçimsel özellikleri açısından açıklama.
2. Barok dönem eserlerini tür yönünden söyleme-yazma.
3. Barok dönemin önemli bestecilerini söyleme-yazma.

2.Amaç: Keman için yazılmış Barok dönem eserlerini çalabilme.

Davranışlar:

1. Seçilen eseri bölümler halinde ayrı ayrı çalırma.
2. Eseri Barok dönemin yansıttığı karakter ve nüans özellikleri ile seslendirme.

Terimler: Barok dönem, dini müzik

UÇ BEMOLLU MAJÖR VE MINÖR DİZİLER

I.KONU: MI BEMOL MAJÖR DİZİSİ

1.Amaç: Mi bemol majör dizisini I konumda değişik yay şekilleriyle 1 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Mi bemol majör dizisindeki değiştirici işaretlerin ne olduğuna söyleme.
2. Mi bemol majör dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.
3. Mi bemol majör dizisinin değişik surelerde 1 oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınmasını gösterme.
4. 1 oktavlık mi bemol majör dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Amaç: Mi bemol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Mi bemol majör dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Mi bemol majör dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Mi bemol majör dizisini Staccato tekniği ile çalma.
4. Mi bemol majör tonundaki etüleri değişik yay teknikleriyle çalma.

II.KONU: DO MINÖR DİZİSİ

1.Amaç: Do minor dizisini I. ve II. konumlarda değişik yay şekilleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Do minor dizisindeki parmakları doğru yerlerine basma.
2. Do minor dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle doğal biçimde çalınmasını gösterme.
3. Do minor dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle melodik biçimde çalınmasını gösterme.
4. Do minor dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle armonik biçimde çalınmasını gösterme.

2.Amaç: Do minor dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Do minor dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Do minor dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Do minor dizisini Staccato tekniği ile çalma.
4. Do minor tonundaki etüleri değişik yay teknikleriyle çalma.

Teknikler: Mi bemol majör, do minor

HAZIRLIK

Okulun Adı	: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
Dersin Adı	: Keman
Sınıf	: 1. sınıf
Öğretmen Adı	: Üç Bemollü Major ve Minör Diziler
Konu	: Mi Bemol Major Dizisi
Süresi	: 60'
Öğretimin Yön. ve Tek.	: Uygulama, anlatım, soru-cevap, gösteri.
Kaynaklar	:
Araç ve Gereçler	: Keman, Ders Kitabı, Nota sehпасı.
Amaç Alanı	: Devrimsel

1.Anaç: Mi bemol major dizisini I.konumda değişik yay çekilleriyle 1 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Mi bemol major dizisindeki değiştirici işaretlerin ne olduğunu söyleme.
2. Mi bemol major dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.
3. Mi bemol major dizisinin değişik sürelerde 1 oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınmasını gösterme.
4. 1 oktavlık mi bemol major dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Anaç: Mi bemol major dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Mi bemol major dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Mi bemol major dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Mi bemol major dizisini Staccato tekniği ile çalma.
4. Mi bemol major tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

II. EĞİTİM DURUMLARI

1. Mi bemol major dizisinin hangi anızaları alabileceğinin öğrenciye sorulması
2. Mi bemol major dizisinin si bemol, mi bemol ve la bemol anızalarını aldığının öğretmen tarafından söylenmesi
3. Bir oktavlık mi bemol major dizisinin öğretmen tarafından değişik yay çeşitleriyle çalınarak gösterilmesi
4. Bir oktavlık mi bemol major dizisini, öğrencinin değişik yay çeşitleriyle çalmaya çalışması
5. Yanlış bastığı parmakların düzeltilmesi ve doğrulara onay verilmesi

6. Düzeyine uygun bir mi bemol majör etüdün öğretmen tarafından çalınması ve yorumlanması
7. Etüdün öğrenci tarafından değiştirilmesi
8. Öğrencinin dizileri ve etüdü bir sonraki derse hazır olarak getirmesinin istenmesi

III. GÖRÜŞKÜ OL ÇARF DURUMLARI

Açıklama: 1 oktavlık mi bemol majör dizisinin ve mi bemol majör tonunda parça çalındığını gösteren davranışlar aşağıda listelenmiştir. Bu davranışları gözleyerek ilgili yere (x) işareti koyunuz.

Derecelendirme Ölçeği: 1-Çok Zayıf, 2-Zayıf, 3-Orta, 4-İyi, 5-Pekiyi

Öğrencinin Adı Soyadı:

Ünite: Üç Bemollü Majör ve Minör Diziler

Konu: Mi Bemol Majör Dizisi

Amaç Alanı: Devinişsel

Amaç 1: Mi bemol majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 1 oktav içinde çalabilme.

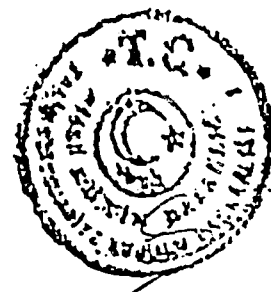
Amaç 2: Mi bemol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme

DEVİNİŞSEL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar:	1.	2.	3.	4.	5.
1. Mi bemol majör dizisinde değişik yay çeşitlerini ne olduğunu söyleme.					
2. Mi bemol majör dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.					
3. Mi bemol majör dizisinin değişik sürelerde 1 oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınmasını gösterme.					
4. 1 oktavlık mi bemol majör dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.					
5. Mi bemol majör dizisini Detache tekniği ile çalma.					
6. Mi bemol majör dizisini Legato tekniği ile çalma.					
7. Mi bemol majör dizisini Staccato tekniği ile çalma.					
8. Mi bemol majör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.					

IV. DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları ile ilgili değerlendirmelerde bulunur.

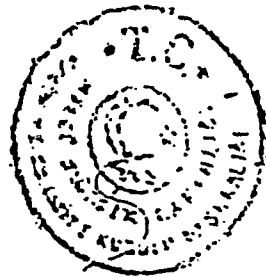
ÇALGI (KEMAN) DERSİ 2. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI

ÖZEL AMAÇLAR

1. III.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
2. III.konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.
3. I.konumdan III.konuma geçerken doğru davranışlar sergileyebilme.
4. I. Konum ve III.konumlararası geçişli çalışmalar yapabilme.
5. Mı major dizisini I. ve IV.konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
6. Mı major dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
7. Do diyez minör dizisini I. ve II.konumlarda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
8. Do diyez minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
9. Kemanda süslümelî çalma biçimlerini uygulayabilme.
10. Eser ve etütlerde süslümelî çalma tekniklerini kemarla uygulayabilme.
11. Kemanda Pizzicato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.
12. Kemanda Pizzicato tekniğini uygulayabilme.
13. Kemanda Fleogelele tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.
14. Eser ve etütlerde Fleogelele tekniğini doğru bir biçimde uygulayabilme.
15. Konçerto formunu tanıyabilme.
16. Konçerto formuyla yazılmış olan düzeyine uygun bir eseri çalabilme.
17. Sonat formunu tanıyabilme.
18. Sonat formuyla yazılmış olan, düzeyine uygun bir eseri kemarla çalabilme.

ÜNİTELERİN DAĞILIMI

ÜNİTELER	AMAÇ SAYISI	DAVRANIŞ SAYISI	ORAN (%)
Kemanda Konumlar - III	4	9	35
Do: Diyezli Major ve Minör Diziler	4	18	30
Kemanda Değişik Tekniklerle Çalma Biçimleri	6	15	35
Muzik Formları	4	10	10
TOPLAM	18	52	100

3. Mi majör dizisini değişik sürelerde 2 oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınmasını gösterme.

4. 2 oktavlık mi majör dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Amaç: Mi majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Mi majör dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Mi majör dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Mi majör dizisini Staccato tekniği ile çalma.
4. Mi majör dizisini Spiccato tekniği ile çalma.
5. Mi majör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

II.KONU: DO DİYEZ MINÖR DİZİSİ

1.Amaç: Do diyez minör dizisini I. ve II.konumlarda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Do diyez minör dizisindeki parmakları doğru yerlerine basma.
2. Do diyez minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle doğal biçimde çalınışını gösterme.
3. Do diyez minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle meledik biçimde çalınışını gösterme.
4. Do diyezli minör dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle armonik biçimde çalınışını gösterme.

2.Amaç: Do diyez minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Do diyez minör dizisini Detache tekniği ile çalma.
2. Do diyez minör dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Do diyez minör dizisini Staccato tekniği ile çalma.
4. Do diyez minör dizisini Spiccato tekniği ile çalma.
5. Do diyez minör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

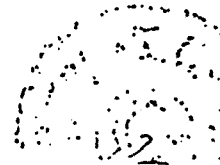
Terimler: Mi majör, do diyez minör

III.ÜNİTE

KEMANDA DEĞİŞİK TEKNİKLERLE ÇALMA BİÇİMLERİ

I.KONU: KEMANDA SÜSLEMELİ ÇALMA BİÇİMLERİ

1.Amaç: Kemanda süslemeli çalma biçimlerini uygulayabilme.

I.ÜNİTE

KEMANDA KONUMLAR-III

I.KONU: III.KONUMDA KALICI ÇALIŞMALAR

1.Amaç: III.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme

Davranışlar:

1. Parmakların III.konumda olması gereken durumlarını gösterme.
2. III.konumda la-re-sol-mi tellerindeki nota ve sesleri gösterme.
3. III.konumda kalarak dizi çalışmalarını yapma.

2.Amaç: III.konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.

Davranışlar:

1. III.konumda kalarak diziler çalma.
2. III.konumda kalarak etüller çalma.

II.KONU: I. VE III. KONUMLARARASI GEÇİŞLİ ÇALIŞMALAR

1.Amaç: I.konumdan III.konuma geçerken doğru davranışlar sergileyebilme.

Davranışlar:

1. I. ve III. konumlararası geçişlerde sol elde doğru davranışlar gösterme.
2. I. ve III. konumlararası geçişlerde seslerin temizliğine dikkat etme.

2.Amaç: I. Konum ve III.konumlararası geçişli çalışmalar yapabilme.

Davranışlar:

1. I.konumdan III.konuma geçişi kapsayan dizileri çalma.
2. I.konumdan III.konuma geçişi kapsayan etülleri çalma.

Terimler: III. konum

II.ÜNİTE

DÖRT DİYEZLİ MAJÖR VE MİNOR DİZİLER

I.KONU: MI MAJÖR DİZİSİ

1.Amaç: Mi majör dizisini I. ve IV.konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

Davranışlar:

1. Mi majör dizisindeki değiştirici işaretlerin ne olduğunu söyleme-yazma.
2. Mi majör dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.

IV.ÜNİTE
MÜZİK FORMLARI

I.KONU: KONÇERTO FORMU

1.Anaç: Konçerto formunu tanıyabilmek

Davranışlar:

1. Konçerto formunu biçimsel olarak açıklama.
2. Konçerto formunun genel özelliklerini açıklama.
3. Konçertino ve Konçeno arasındaki farkı açıklama.

2.Anaç: Konçerto formuyla yazılmış olan düzeyine uygun bir eseri çalabilmek.

Davranışlar:

1. Eseri Bölümler halinde çalısma.
2. Eseri Bir Lutun olarak forma uygun şekilde seslendirme

II.KONU: SONAT FORMU

1.Anaç: Sonat formunu tanıyabilmek.

Davranışlar:

1. Klâsik Dönemin en önemli formlarından olan Sonat formunu biçimsel olarak açıklama
2. Sonat formunun genel özelliklerini açıklama.
3. Sonatın ile Sonat formları arasındaki farkı açıklama

2.Anaç: Sonat formuyla yazılmış olan, düzeyine uygun bir eseri karnada çalabilmek.

Davranışlar:

1. Eseri, Bölümler halinde ayrı ayrı çalısma
2. Eseri Lutun olarak, forma uygun bir şekilde seslendirme.

Terimler: Konçerto, sonat

ÖRNEK İŞLENİŞ

I. HAZIRLIK

Okulun Adı : Anadolu Güzel Sanatları Lisesi

Deran Adı : Kemâl

Sınıfı : 2 sınıf

Ünitenin Adı : Karnada Değişik Terimlerle Çalısma Biçimleri (III.Ünite)

Konunun Adı : Pizzicato Tekniği

Öğr.Yön. ve Tek.: Uygulama, anlatım, soru-cevap, gösteri.

Kaynaklar :

Araç ve Gereçler: Keman, Ders kitabı, nota sehpası.

Amaç Alanı : Bilişsel, Devinişsel

1.Amaç: Kemanda Pizzicato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Pizzicato terim olarak anlamını söyleme-yazma.
2. Pizzicato tekniğinin genel özelliklerini açıklama.

2.Amaç: Kemanda Pizzicato tekniğini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Pizzicato tekniğinde sağ elin alması gereken durumu gösterme.
2. Pizzicato tekniğinde sağ elin kullanımına ilişkin davranışları gösterme.
3. Verilen etütlerde Pizzicato tekniğini doğru olarak uygulama.

II. EĞİTİM DURUMLARI

1. Öğretmenin, pizzicato tekniğini öğrenciye kemanyla göstermesi
2. Öğrencinin yayıyla ve kemanyla, doğru bir pozisyon alması
3. Öğrencinin, öğretmenin göstermiş olduğu "Pizzicato" tekniğini, kemanyla uygulaması
4. Öğrencinin "Pizzicato" tekniğiyle ilgili, öğretmen tarafından belirlenen etütler üzerinde çalışmalar yapması
5. Öğrencinin çaldığı eserlerde "Pizzicato" tekniğini, doğru bir biçimde göstermesi

III. ÖRNEK ÖLÇME DURUMLARI

Açıklama: Kemanda Pizzicato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme ve pizzicato tekniği uygulayabilme amaçlarına ilişkin davranışlar aşağıda listelenmiştir. Bu davranışları gözleyerek ilgili yerlere çarpı (x) işareti koyunuz.

Dereceleme Ölçeği: 1-Çok Zayıf, 2-Zayıf, 3-Orta, 4-İyi, 5-Pekiyi

Öğrencinin Adı Soy adı:

Ünite: Kemanda Değişik Tekniklerle Çalma Biçimleri

Konu: Pizzicato Tekniği

Amaç Alanı: Bilişsel, Devinişsel

1.Amaç: Kemanda Pizzicato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.

2.Amaç: Kemanda Pizzicato tekniğini uygulayabilme

BİLİŞSEL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar:

1 2 3 4 5

1. Pizzacıları tanımlamak için uygun sözcükleri yazma.
2. Pizzacıların genel özelliklerini açıklama

DEVİNİŞSEL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar:

1 2 3 4 5

1. Pizzacıların sağ elin olması gereken durumu gösterme
2. Pizzacıların sağ elin kullanımına ilişkin davranışları gösterme
3. Verilen ellerde Pizzacıların sağ elin doğru olarak uygulanması.

IV. DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları ve başarı düzeylerini belirler.

ÇALGI (KEMAN) DERSİ
3. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI

62

ÖZEL AMAÇLAR

1. La bemol majör dizisini I. ve IV.konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
2. La bemol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
3. Fa minör dizisini II. ve IV.konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
4. Fa minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
5. IV.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
6. IV.konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.
7. I.konumdan IV.konuma geçerken doğru davranışlar sergileyebilme.
8. I.konum ve IV.konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme.
9. Kemanda Spiccato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.
- 10.Spiccato tekniği ile çalabilme.
- 11.Öğrenilen Detache, Legato, Staccato ve Spiccato tekniklerini bir arada diziler yardımı ile çalarak pekiştirebilme.
- 12.Öğrenilen Detache, Legato, Staccato ve Spiccato tekniklerini bir arada etütler yardımı ile çalarak pekiştirebilme.
- 13.Romantik Dönemin özelliklerini kavrayabilme.
- 14.Romantik Döneme ait düzeyine uygun bir eser çalabilme.
- 15.Çağdaş Türk müziğinin özelliklerini kavrayabilme.
- 16.Çağdaş Türk müziği eserlerinden düzeyine uygun olan bir eseri çalabilme.

ÜNİTELERİN DAĞILIMI

ÜNİTELER	AMAÇ SAYISI	DAVRANIŞ SAYISI	ORAN(%)
1. Dört Bemollü Majör ve Minör Diziler	4	18	20
2. Kemanda Konumlar - IV	4	8	30
3. Kemanda Temel Yay Teknikleri - III	4	14	30
4. Keman Müziğinde Dönemler-II	4	9	20
TOPLAM	16	49	100

I.KONU: LA BEMOLLU MAJOR DİZİSİ

1.Amaç: La bemol major dizisini I ve IV.konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme

Davranışlar:

1. La bemol major dizisindeki değiştirici çarelerini ne olduklarını söyleme-yazma.
2. La bemol major dizisinde parmakları tuşe üzerinde doğru yerlerine basma.
3. La bemol major dizisinin değişik sürülerde 2 oktav içinde çıkıcı ve inici olarak çalınışını gösterme
4. 2 oktavlık la bemol major dizisinde değişik yay çeşitlerini gösterme.

2.Amaç: La bemol major dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. La bemol major dizisini Detache tekniği ile çalma
2. La bemol major dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. La bemol major dizisine Staccato tekniği ile çalma.
4. La bemol major dizisini Spiccato tekniği ile çalma
5. La bemol major dizisindeki elileri değişik yay çeşitleriyle çalma

II.KONU: FA MINOR DİZİSİ

1.Amaç: Fa minor dizisini II ve IV.konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

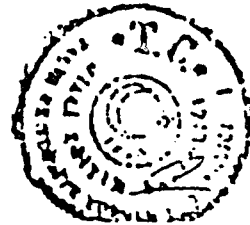
Davranışlar:

1. Fa minor dizisindeki parmakları doğru yerlerine basma
2. Fa minor dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle doğal biçimde çalınışını gösterme.
3. Fa minor dizisini çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle melodik biçimde çalınışını gösterme.
4. Fa minor dizisinin çıkıcı ve inici olarak değişik yay çeşitleriyle armonik biçimde çalınışını gösterme.

2.Amaç: Fa minor dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Fa minor dizisine Detache tekniği ile çalma.
2. Fa minor dizisini Legato tekniği ile çalma.
3. Fa minor dizisini Staccato tekniği ile çalma.

5. Fa minör tonundaki etütleri değişik yay teknikleriyle çalma.

64

Terimler: La bemol majör, fa minör.

II.ÜNİTE

KEMANDA KONUMLAR-IV

I.KONU: IV.KONUMDA KALICI ÇALIŞMALAR

1.Amaç: IV.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Parmakların IV.konumda alması gereken durumlarını gösterme.
2. IV.konumda la-re-sol-mi tellerindeki nota ve sesleri gösterme.

2.Amaç: IV.konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.

Davranışlar:

1. IV.konumda kalarak diziler çalma.
2. IV.konumda kalarak etütler çalma.

II.KONU: I. VE IV.KONUMLARARASI GEÇİŞLİ ÇALIŞMALAR

1.Amaç: I.konumdan IV.konuma geçerken doğru davranışlar sergileyebilme.

Davranışlar:

1. I. ve II.konumlararası geçişlerde sol elde doğru davranışlar gösterme.
2. I. ve II.konumlararası geçişlerde seslerin temizliğine dikkat etme.

2.Amaç: I.konum ve IV.konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme.

Davranışlar:

1. I.konumdan IV.konuma geçişi kapsayan dizileri çalma.
2. I.konumdan IV.konuma geçişi kapsayan etütleri çalma.

Terimler: IV. konum

III.ÜNİTE

KEMANDA TEMEL YAY TEKNİKLERİ-III

I.KONU: YAYI ZIPLATARAK (SPICCATO) ÇALMA TEKNİĞİ

1.Amaç: Kemanda Spiccato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Spiccatonun terim olarak anlamını söyleme-yazma.

2. Spiccato tekniğinde yayın kullanımına ilişkin özelliklerini açıklama.

3. Spiccato tekniğinin genel özelliklerini açıklama.

2.Amaç: Spiccato tekniği ile çalabilme.

Davranışlar:

1. Spiccato tekniğinde yayın kullanımına ilişkin özelliklerini gösterme.
2. Verilen etütlere Spiccato tekniğinin gerektirdiği davranışları gösterme.

II.KONU: ÖĞRENİLEN TEKNİKLERDE KARIŞIK ÇALIŞMALAR

1.Amaç: Öğrenilen Detache, Legato, Staccato ve Spiccato tekniklerini bir arada diziler yardımı ile çalarak pekiştirebilme.

Davranışlar:

1. Öğrenilen teknikleri do majör ve la minör dizileriyle çalma.
2. Öğrenilen teknikleri sol majör ve mi minör dizileriyle çalma.
3. Öğrenilen teknikleri fa majör ve mi minör dizileriyle çalma.
4. Öğrenilen teknikleri re majör ve si minör dizileriyle çalma.
5. Öğrenilen teknikleri si bemol majör ve sol minör dizileriyle çalma.
6. Öğrenilen teknikleri la majör ve fa diyez minor dizileriyle çalma.
7. Öğrenilen teknikleri mi bemol majör ve do minor dizileriyle çalma.

2.Amaç: Öğrenilen Detache, Legato, Staccato ve Spiccato tekniklerini bir arada etütler yardımı ile çalarak pekiştirebilme.

Davranışlar:

1. Öğrenilen tekniklerde yayın kullanımına ilişkin doğru davranışları gösterme.
2. Verilen etütlerde öğrenilen tekniklerin gerektirdiği davranışları gösterme.

Terimler: Spiccato

IV.UNİTE

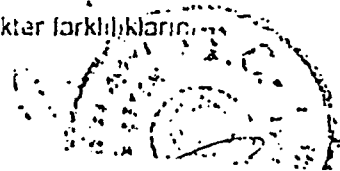
KEMAN MÜZİĞİNDE DÖNEMLER-II

I.KONU: ROMANTİK DÖNEM

1.Amaç: Romantik Dönemin özelliklerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Romantik dönemin müzik eserlerinin biçimsel özelliklerini açıklama.
2. Romantik dönem ile diğer dönemlerin müzik eserleri arasındaki teknik farklılıkları açıklama.
3. Romantik dönem ile diğer dönemlerin müzik eserleri arasındaki karakter farklılıklarını açıklama.

2.Amaç: Romantik Döneme ait düzeyine uygun bir eser çalabilme.

Davranışlar:

1. Romantik Döneme ait bir eseri, döneme uygun bir teknikle seslendirme.
2. Eseri, döneme uygun bir karakterde seslendirme.

II.KONU: ÇAĞDAŞ TÜRK MÜZİĞİ

1.Amaç: Çağdaş Türk müziğinin özelliklerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Çağdaş Türk müziği eserlerinin biçimsel özelliklerini açıklama.
2. Çağdaş Türk müziği ile Klâsik Türk müziği eserleri arasındaki biçimsel farklılığı açıklama.

2.Amaç: Çağdaş Türk müziği eserlerinden düzeyine uygun olan bir eseri çalabilme.

Davranışlar:

1. Çağdaş Türk müziği eserlerinden düzeyine uygun bir eseri, döneme uygun teknikle seslendirme.
2. Eseri, döneme uygun bir ifade ile seslendirme.

Terimler: Romantik Dönem, Çağdaş Türk Müziği

ÖRNEK İŞLENİŞ

I. HAZIRLIK

Okulun Adı : Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

Dersin Adı : Keman

Sınıfı : 3. sınıf

Ünitenin Adı : Kemande Konumlar-IV (I.Ünite)

Konunun Adı : IV.Konumda Kalıcı Çalışmalar

Süresi : 80'

Öğretim Yön. ve Tek.: Uygulama, anlatım, soru-cevap, gösteri.

Kaynaklar :

Araç ve Gereçler : Keman, Ders kitabı, nota sehpası

Amaç Alanı : Devinişsel

1.Amaç: IV.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.

Davranışlar:

1. Parmakların IV.konumda alması gereken durumlarını gösterme.
2. IV.konumda la-re-sol-mi tellerindeki nota ve sesleri gösterme.

2.Amaç: IV.konumda kalıcı çalışmalar yapabilmek.

Davranışlar:

1. IV.konumda kalarak diziler çalma.
2. IV.konumda kalarak etütler çalma.

II. EĞİTİM DURUMU AKRI

1. Öğretmenin dördüncü konumun nasıl olduğunu ve kemanda nasıl bir şekilde çalışacağını göstermesi
2. Öğrencinin, yayı ile ve kemani ile doğru bir pozisyon alması
3. Öğrencinin önce dördüncü konumda kalarak, daha sonra da diğer pozisyonlar ile birlikte çalışmalar yapması
4. Öğrencinin dördüncü konumda kalarak, öğretmen tarafından belirlenen etütler üzerinde çalışmalar yapması

III. ÖLÇMEK VE GÖSTERME DURUMU AKRI

Açıklama: IV.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme ve IV.konumda kalıcı çalışmalar yapabilme ile ilgili davranışlar aşağıda sıralanmıştır. Bu davranışları gözleyerek ilgili yere (*) işareti koyunuz.

Derecelendirme Ölçeği: 1-Çok Zayıf, 2-Zayıf, 3-Orta, 4-İyi, 5-Pekiyi

Öğrencinin Adı Soyadı:

Unit: Kemanda Konumlar-IV

Konu: IV.konumda Kalıcı Çalışmalar

Amaç Alanı: Davrışısal

Amaç 1: IV.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme

Amaç 2: IV.konumda kalıcı çalışmalar yapabilme

DEVRİŞSEL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

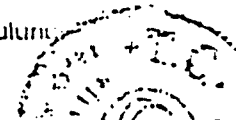
Davranışlar:

1. 2. 3. 4. 5

1. Parmakların IV.konumda olması gereken durumlarını gösterme.
2. IV.konumda la-re-sol-mi tellerindeki nota ve sesleri gösterme.
3. IV.konumda kalarak diziler çalma.
4. IV.konumda kalarak etütler çalma.

IV. DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları ile ilgili değerlendirmelerde bulunur.

1. Keman
2. Nota sehpası
3. Diapozon
4. Metronom
5. Nota materyali

